

Fundusze Europejskie
dla Wielkopolski

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

REGULAMIN NABORU WNIOSKÓW O WSPARCIE DLA NABORU NR: FEWP.08.01-IZ.00-002/24

LOKALNA GRUPA DZIAŁANIA LIDER ZIELONEJ WIELKOPOLSKI

Priorytet 08

Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (EFRR)

Działanie 08.01

Wspieranie rozwoju programowanego w Lokalnych
Strategiach Rozwoju (RLKS)

FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA
WIELKOPOLSKI 2021-2027

Środa Wielkopolska, październik 2024 roku

Spis treści

I. Wykaz skrótów i pojęć używanych w Regulaminie	3
II. Podstawowe informacje o naborze	12
A. Instytucja organizująca nabór i dane kontaktowe	12
B. Typy projektów przewidzianych do wsparcia.....	13
C. Podmioty uprawnione do ubiegania się o wsparcie	16
D. Okres trwania naboru.....	17
E. Okres realizacji projektu.....	17
F. Wykluczenia.....	17
G. Wartości oraz intensywność wsparcia	18
G.1. Infrastruktura pomocnicza	20
H. Ogólne zasady dotyczące naboru oraz realizacji projektów	21
I. Kwalifikowalność wydatków	22
I.1. Uproszczone metody rozliczania wydatków	24
J. Partnerstwo	25
III. Zasady horyzontalne i środowiskowe	28
A. Zasada równości kobiet i mężczyzn.....	28
B. Zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami	28
C. Zasada zrównoważonego rozwoju i DNSH	30
IV. Procedura wyboru projektów.....	31
A. Nabór i złożenie wniosku.....	31
B. Ocena formalna i merytoryczna projektów – przeprowadzana przez LGD.....	33
C. Weryfikacja poprawności procesu naboru i oceny wniosków przez LGD – przeprowadzana przez DOW	34
D. Ostateczna weryfikacja kwalifikowalności – przeprowadzana przez DWP	34
E. Wybór projektów do dofinansowania.....	36
F. Procedura odwoławcza	36
V. Umowa o dofinansowanie.....	37
VI. Dokumentacja zezwalająca na realizację projektu	42
VII. Zamówienia publiczne.....	47
VIII. Zasady wypłaty dofinansowania i rozliczania projektów	50
IX. Postanowienia końcowe	51
X. Załączniki	53

I. Wykaz skrótów i pojęć używanych w Regulaminie

Użyte w Regulaminie naboru wniosków skróty i pojęcia oznaczają:

Baza Konkurencyjności	Strona internetowa prowadzona przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego przeznaczona do zamieszczania zapytań ofertowych zgodnie z zasadą konkurencyjności określoną w podrozdziale 3.2 Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 (https://www.bazakonkurencyjnosci.funduszeuropejskie.gov.pl/)
Beneficjent	Osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, realizująca projekt finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego lub ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i środków budżetu państwa na podstawie umowy o dofinansowanie projektu, wskazana w komparycji umowy o dofinansowanie projektu, niebędąca Instytucją Zarządzającą FEW 2021+
Cross-financing	Zasada, o której mowa w artykule 25 ustęp 2 Rozporządzenia ogólnego, polegająca na możliwości finansowania działań w sposób komplementarny ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w przypadku, gdy dane działanie z jednego funduszu objęte jest zakresem pomocy drugiego funduszu
Dni robocze	Dni w tygodniu od poniedziałku do piątku włącznie, z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy oraz dni będących dniami wolnymi od pracy w LGD oraz Urzędzie Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego
DNSH	„Do No Significant Harm” zasada nieczynienia znaczącej szkody środowisku, odnosząca się do sześciu celów takich jak: łagodzenie zmian klimatu, adaptacja do zmian klimatu, odpowiednie użytkowanie i ochrona zasobów wodnych i morskich, gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling, zapobieganie i kontrola zanieczyszczeń powietrza, wody lub ziemi, ochrona i odbudowa bioróżnorodności

	i ekosystemów
Dokumentacja projektowa/aplikacyjna	Wniosek o dofinansowanie wraz z obligatoryjnymi załącznikami
DOW	Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich UMWW
DPR	Departament Polityki Regionalnej UMWW
DWP	Departament Wdrażania Programu Regionalnego UMWW
Dyrektywa OOS	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 roku w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko, zmieniona dyrektywą 2014/52/UE z dnia 16 kwietnia 2014 roku zmieniająca dyrektywę 2011/92/UE w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko
EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
ePUAP	Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej
FEW 2021+	Program Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027
GOZ	Gospodarka o obiegu zamkniętym – jest to koncepcja, która zakłada, że wszystkie elementy łańcucha produkcyjnego: produkty, materiały oraz surowce pozostają w obiegu tak długo, jak jest to możliwe. Natomiast wytwarzanie odpadów powinno być ograniczone do minimum
IZ FEW 2021+	Instytucja Zarządzająca Programem Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027
JST	Jednostka Samorządu Terytorialnego
Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej	Zbiór fundamentalnych praw człowieka i obowiązków obywatelskich, w tym skierowanych do osób z niepełnosprawnościami
KE	Komisja Europejska
KO	Komisja Odwoławcza
Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych	Umowa międzynarodowa ONZ dotycząca praw człowieka, której celem jest ochrona praw i godności osób z niepełnosprawnościami. Strony Konwencji są zobowiązane do promowania, ochrony i zapewnienia pełnego korzystania z praw człowieka przez osoby z niepełnosprawnościami oraz

	zapewnienia im pełnej równości na mocy prawa
Korekta	Uzupełniona/poprawiona dokumentacja projektowa/aplikacyjna
Koszty pośrednie	Koszty niezbędne do realizacji projektu, ale niedotyczące bezpośrednio jego głównego przedmiotu (między innymi koordynatora lub kierownika projektu i innego personelu bezpośrednio zaangażowanego w zarządzanie, rozliczanie i monitorowanie projektu, koszty zarządu, koszty personelu obsługowego, koszty obsługi księgowej, koszty utrzymania powierzchni biurowych, koszty mediów, usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich, materiałów biurowych, artykułów piśmienniczych)
KPA	Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity Dziennik Ustaw z 2023 roku, pozycja 775)
KZiA	Koszty o których mowa w artykule 34 ustęp 1 litera c) Rozporządzenia ogólnego, dotyczące zarządzania Lokalną Strategią Rozwoju, jej monitorowania i ewaluacji oraz animowania, w tym ułatwiania wymiany między zainteresowanymi stronami, określone w Metodocy rozliczania kosztów zarządzania i animacji w instrumencie RLKS (EFRR)
LGD	Lokalna Grupa Działania – lokalna grupa działania, o której mowa w art. 4 ustawy RLKS
LKW	Lokalne Kryteria Wyboru Operacji stanowiące Załącznik do Regulaminu naboru wniosków
LSI 2021+	Lokalny System Informatyczny do obsługi FEW 2021+ (https://lsi2021.wielkopolskie.pl/) umożliwiający udostępnianie, wypełnianie i złożenie formularza wniosku o dofinansowanie wraz z załącznikami oraz służący między innymi do komunikacji z Wnioskodawcą (od etapu oceny projektu, w tym również korekty dokumentacji aplikacyjnej, do podpisania umowy)
LSR	Lokalna Strategia Rozwoju – strategia rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność obejmująca obszar konkretnej LGD
Nabór	Proces składania dokumentacji projektowej, który rozpoczyna się w dniu udostępnienia formularza wniosku o dofinansowanie projektu w systemie teleinformatycznym, w terminach określonych

	w Regulaminie naboru wniosków
Operacja	Przedsięwzięcie będące przedmiotem wniosku o dofinansowanie. Pojęcie stosowane w dokumentacji projektowej/aplikacyjnej zamiennie z pojęciem „projekt”
Personel projektu	Osoby zaangażowane do realizacji zadań lub czynności w ramach projektu na podstawie stosunku pracy
Podpis elektroniczny	Pod pojęciem podpisu elektronicznego rozumie się podpis przy użyciu potwierdzonego profilu zaufanego lub kwalifikowanego podpisu elektronicznego. Proces obsługi podpisu elektronicznego realizowany jest poprzez portal profilu zaufanego (https://pz.gov.pl), co wiąże się z koniecznością posiadania konta na wskazanym portalu. Dokumentacja projektowa/aplikacyjna oraz umowa muszą zostać opatrzone podpisem elektronicznym osoby/osób uprawnionych do reprezentowania podmiotu aplikującego o dofinansowanie. Podpisana w ten sposób dokumentacja ma te same skutki prawne co dokumenty tradycyjne, opatrzone własnoręcznym podpisem Wnioskodawcy. Podpisanie dokumentacji projektowej/aplikacyjnej możliwe jest: a) potwierdzonym profilem zaufanym lub b) kwalifikowanym podpisem elektronicznym (wyłącznie za pośrednictwem https://pz.gov.pl). W przypadku jeśli wniosek o dofinansowanie został podpisany potwierdzonym profilem zaufanym, po zatwierdzeniu wniosku do dofinansowania musi on zostać podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Analogiczny podpis wymagany jest do podpisania umowy o dofinansowanie
Pomoc de minimis	Pomoc zgodna z przepisami Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z 13 grudnia 2023 roku oraz Rozporządzeniem Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 roku w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027 (Dziennik Ustaw z 2024 roku, pozycja 598)
Projekt	Przedsięwzięcie będące przedmiotem wniosku o dofinansowanie. Pojęcie stosowane w dokumentacji projektowej/aplikacyjnej

	zamiennie z pojęciem „operacja”
Projekt infrastrukturalny	Każdy projekt, w ramach którego przewiduje się wykonanie robót budowlanych związanych z remontem, budową, rozbudową i przebudową obiektu budowlanego oraz zagospodarowaniem terenu, w tym takich, dla których nie są wymagane zgody organów architektoniczno-budowlanych. Inwestycje związane z adaptacją lub modernizacją obiektu budowlanego, w ramach których przewiduje się prowadzenie jakichkolwiek robót budowlanych również traktowane są jako projekt infrastrukturalny
Rada LGD	Organ LGD do którego kompetencji zgodnie z artykułem 4 ustawy o RLKS należy wybór operacji i ustalanie kwoty wsparcia oraz przedstawianie wniosków podmiotowi odpowiedzialnemu za ostateczną weryfikację kwalifikowalności przed ich zatwierdzeniem
RLKS	Rozwój lokalny kierowany przez społeczność, jest instrumentem rozwoju, o którym mowa w artykule 31 Rozporządzenia ogólnego
Rozporządzenie de minimis	Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 roku w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027
Rozporządzenie do spraw Taksonomii	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 roku w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające Rozporządzenie (UE) 2019/2088 (Dziennik Urzędowy UE L 198/13 z 22.06.2020 roku ze zmianami)
Rozporządzenie EFRR i FS	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 roku w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności (Dziennik Urzędowy UE L 231/60 z 30.06.2021 roku ze zmianami)
Rozporządzenie ogólne	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 roku ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa

	Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dziennik Urzędowy UE L 231/159 z 30.06.2021 roku)
Rozporządzenie w sprawie zasad finansowych	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 roku w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające Rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające Rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dziennik Urzędowy UE L 193/1 z 30.07.2018 roku ze zmianami)
Rozporządzenie 2023/2831	Rozporządzenie Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 roku w sprawie stosowania artykułów 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dziennik Urzędowy UE L 2023/2831 z 15.12.2023 roku)
SL2021	Aplikacja wspierająca realizację projektów, wykorzystywana w procesie rozliczania projektu oraz komunikowania się z IZ FEW 2021+, stanowiąca element Centralnego systemu teleinformatycznego obsługującego perspektywę finansową 2021-2027 (systemu teleinformatycznego, o którym mowa w artykule 2 punkt 29 Ustawy wdrożeniowej)
Strona internetowa programu	Serwis internetowy poświęcony Programowi Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (https://www.funduszeue.wielkopolskie.pl), aktualnie przekierowanie na stronę: https://wrpo.wielkopolskie.pl
SZOP	Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (aktualny na dzień ogłoszenia naboru)
Termomodernizacja energetyczna budynku	Przedsięwzięcie polegające na instalacji lub wymianie więcej niż jednego elementu budynku, to jest: ociepleniu przegród budynku, wymianie stolarki okiennej i drzwiowej oraz wymianie lub modernizacji źródeł ciepła (chłodu) i instalacji, w wyniku którego nastąpi redukcja zużycia energii cieplnej i elektrycznej, prowadząca do oszczędności energetycznej budynku. Przez instalacje rozumie się instalacje: ogrzewania, ciepłej wody użytkowej, wentylacji, klimatyzacji lub oświetlenia

Traktat	Traktat o Unii Europejskiej i Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej wersji skonsolidowane (Dziennik Urzędowy UE 2012 C 326)
Umowa o dofinansowanie	Umowa o dofinansowanie projektu zawierana z Beneficjentem, na podstawie której realizowany jest projekt współfinansowany w ramach FEW 2021+. Integralną część umowy stanowi w szczególności załącznik pod nazwą „Kwalifikowalność kosztów, wnioski o płatność oraz zwroty środków”. Pod pojęciem umowy należy rozumieć również porozumienie o dofinansowanie projektu oraz decyzję o dofinansowaniu projektu Województwa Wielkopolskiego
Umowa ramowa	Umowa ramowa zawarta pomiędzy ZWW a właściwą LGD, określająca prawa i obowiązki stron w zakresie warunków i sposobu realizacji LSR
UMWW	Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu
UOOS	Ustawa z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dziennik Ustaw z 2022 roku, pozycja 1029 ze zmianami)
UP	Umowa Partnerstwa dla Realizacji Polityki Spójności w Polsce na lata 2021-2027 zatwierdzona przez Komisję Europejską w dniu 30 czerwca 2022 roku
Uproszczone metody rozliczania kosztów	Sposób rozliczenia przez Beneficjenta wydatków w projekcie na podstawie stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych i stawek ryczałtowych określonych w dokumentacji naboru zgodnie z artykułem 53, artykułem 54, artykułem 55 i artykułem 56 Rozporządzenia ogólnego
Ustawa o cudzoziemcach	Ustawa z dnia 15 czerwca 2012 roku o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dziennik Ustaw z 2021 roku, pozycja 1745)
Ustawa o finansach publicznych	Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dziennik Ustaw z 2022 roku, pozycja 1634 ze zmianami)
Ustawa	Ustawa z dnia 28 października 2002 roku o odpowiedzialności

o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary	podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (tekst jednolity Dziennik Ustaw z 2023 roku, pozycja 659)
Ustawa OZE	Ustawa dnia 20 lutego 2015 roku o odnawialnych źródłach energii (tekst jednolity Dziennik Ustaw z 2024 roku, pozycja 1361)
Ustawa Prawo budowlane	Ustawa z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane (tekst jednolity Dziennik Ustaw z 2023 roku, pozycja 682 ze zmianami)
Ustawa Prawo pocztowe	Ustawa z dnia 23 listopada 2012 roku Prawo pocztowe (tekst jednolity Dziennik Ustaw z 2022 roku, pozycja 896 ze zmianami)
Ustawa PZP	Ustawa z dnia 11 września 2019 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dziennik Ustaw z 2022 roku, pozycja 1710 ze zmianami)
Ustawa RLKS	Ustawa z dnia 20 lutego 2015 roku o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności (tekst jednolity Dziennik Ustaw z 2023 roku, pozycja 1554)
Ustawa wdrożeniowa	Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 roku o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dziennik Ustaw z 2022 roku, pozycja 1079)
WCAG	Web Content Accessibility Guidelines – wytyczne dotyczące ułatwień w dostępie do treści publikowanych w Internecie
Wezwanie	Pismo o uzupełnienie/poprawienie dokumentacji projektowej/aplikacyjnej przekazywane drogą elektroniczną w systemie LSI 2021+ oraz za pośrednictwem ePUAP
Wkład własny	Środki finansowe, zagwarantowane przez Wnioskodawcę/Beneficjenta w kwocie niezbędnej do uzupełnienia dofinansowania projektu, stanowiące różnicę pomiędzy wartością wydatków kwalifikowalnych projektu a przyznanym dofinansowaniem
Wniosek	Wniosek o dofinansowanie projektu w ramach FEW 2021+
Wnioskodawca	Podmiot aplikujący o dofinansowanie projektu w ramach FEW 2021+
Wytyczne dotyczące kwalifikowalności	Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027

Wytyczne dotyczące naboru wniosków	Wytyczne dotyczące wyboru projektów na lata 2021-2027
Wytyczne dotyczące zasad równościowych	Wytyczne Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej dotyczące realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, w szczególności załącznik nr 2 Standardy dostępności dla polityki spójności 2021-2027
Zamówienie	Umowa odpłatna zawierana między zamawiającym a wykonawcą, której przedmiotem jest nabycie przez zamawiającego od wybranego wykonawcy robót budowlanych, dostaw lub usług
ZWW	Zarząd Województwa Wielkopolskiego

II. Podstawowe informacje o naborze

A. Instytucja organizująca nabór i dane kontaktowe

1. Instytucją organizującą nabór jest Lokalna Grupa Działania Lider Zielonej Wielkopolski, która odpowiedzialna jest za wybór operacji przy zastosowaniu lokalnych kryteriów wyboru operacji oraz ustalenie kwoty wsparcia.
2. Proces oceny projektów koordynowany jest przez ZWW, w imieniu którego działają DOW i DPR.
3. DOW weryfikuje poprawność przeprowadzenia przez LGD procesu naboru i oceny wniosków.
4. DWP, działając w imieniu ZWW, dokonuje ostatecznej weryfikacji kwalifikowalności.
5. Dokumentacja aplikacyjna jest przygotowywana i składana wyłącznie w formie dokumentów elektronicznych za pomocą systemu LSI 2021+.
6. Informacje w kwestiach dotyczących naboru, w tym w szczególności wyjaśnienia dotyczące interpretacji postanowień niniejszego Regulaminu, udzielane są mailowo oraz telefonicznie:
 - a) kontakt LGD: biuro@liderzielonejwielkopolski.pl, Tel 731 911 666, 500 162 975
 - b) kontakt DWP: ocenalgd@umww.pl, tel. 61 626 71 67, 61 626 61 77.
7. Dokumentacja naboru dostępna jest na stronie internetowej LGD www.liderzielonejwielkopolski.pl organizującej nabór. LSR dostępna jest również na stronie LGD.
8. Podane w Regulaminie terminy odnoszą się do dni kalendarzowych, chyba że w treści Regulaminu wskazano, że mowa jest o dniach roboczych. Przy obliczaniu terminów obowiązują następujące zasady:
 - a) termin określony w dniach kończy się z upływem ostatniego dnia,
 - b) jeżeli początkiem terminu określonego w dniach jest określone zdarzenie, przy obliczaniu tego terminu nie uwzględnia się dnia, w którym zdarzenie nastąpiło, chyba że konkretny zapis Regulaminu stanowi inaczej,
 - c) jeżeli koniec terminu przypada na dzień ustawowo wolny od pracy, za ostatni dzień terminu uważa się najbliższy następny dzień roboczy.

B. Typy projektów przewidzianych do wsparcia

1. W ramach naboru wsparciem zostaną objęte projekty dotyczące wdrażania LSR w danej LGD i zgodne z zakresami wskazanymi w SZOP dla działania FEWP.08.01 Wspieranie rozwoju programowanego w Lokalnych Strategiach Rozwoju (RLKS) w obszarze:
 - a) Kultury,
 - b) Turystyki,
 - c) Ochrony powietrza,
 - d) Adaptacji do zmian klimatu,
 - e) Aktywizacji społecznej,
 - f) Odnowy wsi,
 - g) Społeczeństwa informacyjnego.

W ramach niniejszego naboru LGD przewiduje realizację następujących typów projektów zgodnie z LSR:

- a) obiekty kulturalne i turystyczne,
- b) infrastruktura rowerowa,
- c) miejsca aktywizacji społecznej.

Szczegółowe wymagania dla powyższych zakresów wsparcia są analogiczne jak w odpowiednich działaniach FEW 2021+ wskazanych w SZOP i zostały określone z załączniku do Regulaminu pn. Szczegółowe wymagania dla poszczególnych zakresów wsparcia.

2. W przypadku projektów realizowalnych w obszarze Ochrony powietrza w zakresie kompleksowej, głębokiej termomodernizacji budynków wymagane jest przedłożenie audytu energetycznego ex-ante, oraz świadectwa charakterystyki energetycznej ex-ante.
 - a) Identyfikacja optymalnego zestawu działań zwiększających efektywność energetyczną danego budynku winna wynikać z przeprowadzonego audytu energetycznego ex-ante.
 - b) Audyt energetyczny (ex-ante), stanowiący obligatoryjny załącznik do wniosku o dofinansowanie, powinien być zgodny z obowiązującymi przepisami prawa (aktualny) na moment aplikowania o dofinansowanie projektu w ramach niniejszego naboru.

W uzasadnionych przypadkach istnieje możliwość uznania przedmiotowego dokumentu w wymienionych poniżej okolicznościach:

- a. dla budynków wymagających uzyskania pozwolenia na budowę, bądź dokonania zgłoszenia robót budowlanych, audyt energetyczny musi być

- zgodny z obowiązującymi przepisami prawa na moment składania wniosku o pozwolenie na budowę, bądź dokonania zgłoszenia robót budowlanych,
- b. dla obiektów niewymagających uzyskania pozwolenia na budowę, bądź dokonania zgłoszenia robót budowlanych, audyt energetyczny musi być zgodny z obowiązującymi przepisami prawa na moment rozpoczęcia realizacji inwestycji (weryfikacji mogą podlegać dokumenty potwierdzające termin rozpoczęcia prac budowlanych),
 - c. w przypadku projektów, dla których złożono wniosek o pozwolenie na budowę/zatwierdzenie projektu budowlanego (w tym zamiennego), bądź zostało dokonane zgłoszenie budowy lub wykonania robót budowlanych lub została wydana decyzja o pozwoleniu na budowę przed 1 stycznia 2021 roku, wymaga się złożenia audytu energetycznego sporządzonego z uwzględnieniem warunków technicznych obowiązujących nie wcześniej niż 1 stycznia 2021 roku.
 - d. We wszystkich powyższych przypadkach audyt energetyczny (ex-ante) winien być sporządzony z uwzględnieniem warunków technicznych obowiązujących nie wcześniej niż 1 stycznia 2021 roku.
- c) Ponadto Wnioskodawca zobowiązany jest do przedstawienia ekspertyzy ornitologicznej wraz z ekspertyzą chiropterologiczną.
 - d) Po realizacji przedsięwzięcia Wnioskodawca zobowiązany jest do przedstawienia audytu energetycznego ex-post oraz świadectwa charakterystyki energetycznej ex-post w celu potwierdzenia osiągnięcia uzyskanych efektów w wyniku realizacji projektu.
3. Szczegółowe informacje dotyczące wszystkich zakresów wsparcia:
- a) niezbędna będzie komplementarność realizowanych działań względem innych Celów Polityki Spójności, ze szczególnym uwzględnieniem CP 4.
Działania dotyczące kultury, turystyki i odnowy wsi muszą być komplementarne z działaniami spełniającymi cele EFS+, a każde działanie inwestycyjne w tym obszarze wsparcia musi spełniać cele społeczne,
 - b) prace budowlane należy przeprowadzać mając na uwadze stosowanie przyjaznych środowisku rozwiązań (w tym elementy zielonej i niebieskiej infrastruktury), GOZ oraz wykorzystując technologie minimalizujące zużycie zasobów i energii, zmniejszające energochłonność obiektów, zwłaszcza energii ze źródeł nieodnawialnych,
 - c) każda inwestycja infrastrukturalna musi spełniać wymogi dostępności zgodnie z koncepcją uniwersalnego projektowania (w szczególności zgodnie ze standardami dostępności dla polityki spójności 2021-2027) oraz zapewnieniem bezpieczeństwa sanitarnego,

- d) należy zwrócić szczególną uwagę na zachowanie i rozwój zielonej infrastruktury, w szczególności ochronę drzew, w całym cyklu projektowym, m.in. poprzez stosowanie standardów ochrony zieleni, w tym inwentaryzację i właściwą organizację prac budowlanych. Projektowanie winno kierować się postulatami zachowania istniejących drzew i krzewów, poprawy warunków ich wzrostu oraz zwiększania powierzchni biologicznie czynnych i uniknięcia tworzenia powierzchni uszczelnionych,
- e) podczas realizacji przedsięwzięć związanych z: odnową wsi, kulturą i turystyką beneficjenci będą dążyć do zgodności z koncepcją Nowego Europejskiego Bauhausu,
- f) elementami uzupełniającymi (mniejszościowymi) zakres interwencji mogą być działania niezwiązane bezpośrednio z głównym obszarem przedsięwzięcia, takie jak: termomodernizacja budynku¹, wykorzystywanie energii z instalacji OZE, wzmacnianie adaptacyjności do zmian klimatu i neutralności klimatycznej w tym działania w zakresie zielono-niebieskiej infrastruktury, instalacja monitoringu lub oświetlenia w celu podniesienia poziomu bezpieczeństwa publicznego,
- g) działania mające na celu poprawę bezpieczeństwa przestrzeni publicznej muszą być dostosowane do lokalnej specyfiki i być komplementarne do interwencji sektorowych podejmowanych na danym obszarze,
- h) budowa nowych budynków (nowa infrastruktura) dopuszczona jest jedynie w uzasadnionych przypadkach oraz przy założeniu, że będzie to najbardziej opłacalne dla projektu. Potrzeba wydatkowania środków finansowych musi zostać potwierdzona analizą potrzeb i trendów demograficznych w ujęciu terytorialnym. W uzasadnieniu potrzeby realizacji takiego przedsięwzięcia wnioskodawca będzie musiał wykazać również spójność nowopowstałej infrastruktury z projektami społecznymi spełniającymi cele EFS+,
- i) wspierane projekty wymagają realizacji zgodnie z zasadą „nie czynić znaczących szkód” (Do No Significant Harm), w tym nie mogą oddziaływać negatywnie na żaden z 6 celów środowiskowych oraz wносить istotny wkład w realizację co najmniej 1 z celów środowiskowych wymienionych w artykule 9 Rozporządzenia PE i Rady (UE) 2020/852,
- j) projekt musi być realizowany na terenie województwa wielkopolskiego,
- k) nie będą wspierane inwestycje w elementy infrastruktury drogowej (w tym w parkingi), chyba że stanowią nieodłączny element większego projektu (nie są dominującym elementem projektu), a ich koszt nie przekracza 15% kosztów kwalifikowalnych operacji. W miastach projekty te nie mogą obejmować budowy nowych dróg lub parkingów oraz w odniesieniu do istniejących – zwiększenia ich

¹ Dotyczy operacji realizowanych poza obszarem Ochrona powietrza, gdzie termomodernizacja może stanowić podstawowy dominujący element projektu.

przepustowości lub pojemności, ani nie mogą w żaden inny sposób przyczyniać się do zwiększenia natężenia ruchu samochodów (nie dotyczy działań w obszarze turystyki i odnowy wsi),

- l) nie będą wspierane inwestycje w zakresie produkcji, przetwarzania, transportu, dystrybucji, magazynowania lub spalania paliw kopalnych. Nie ma możliwości uzyskania wsparcia na realizację projektów wykorzystujących urządzenia i instalacje zasilane paliwami kopalnymi w tym: węglem kamiennym, węglem brunatnym, torfem, ropą naftową i gazem ziemnym,
- m) wsparcie na inwestycje wymiany źródeł grzewczych zasilanych stałymi paliwami kopalnymi na paliwa gazowe może zostać udzielone jedynie w okresie przejściowym, tj. do 31.12.2025 r. i jedynie w przypadkach uzasadnionych ograniczeniami w zakresach możliwości technicznych, opłacalności ekonomicznej przyłączenia do sieci ciepłowniczej lub realizacji instalacji zasilanej z OZE. Wymiana indywidualnego źródła ciepła węglowego na gazowe wraz z możliwością przyłączenia budynku do istniejącej sieci gazowej musi być powiązana z termomodernizacją danego budynku tak, aby zmniejszyć zapotrzebowanie na energię z paliw kopalnych i emisję gazów cieplarnianych. Wsparciem nie będą objęte kotły na węgiel.

C. Podmioty uprawnione do ubiegania się o wsparcie

1. O dofinansowanie w ramach naboru mogą ubiegać się następujące podmioty:

- a) Jednostki Samorządu Terytorialnego,
- b) jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego,
- c) kościoły i związki wyznaniowe,
- d) organizacje pozarządowe,
- e) podmioty ekonomii społecznej.
- f) Lokalne Grupy Działania.

Wskazane podmioty muszą być zgodne z SZOP i szczególnym katalogiem wynikającym z LSR danej LGD.

Niniejszy nabór skierowany jest do następujących podmiotów zgodnie z LSR:

- a) Jednostki Sektora Finansów Publicznych,
- b) jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, w tym instytucje nauki i edukacji,
- c) organizacje pozarządowe,
- d) kościoły i związki wyznaniowe.

2. Partnerstwo w projekcie jest możliwe na warunkach określonych w części II.J Regulaminu wyboru projektów.

D. Okres trwania naboru

1. Ogłoszenie naboru następuje **15 października 2024 roku**.
Nabór wniosków trwa od **12 listopada 2024 roku** do **29 listopada 2024 roku**.
2. Przygotowywanie wniosków w LSI 2021+ możliwe jest od dnia ogłoszenia naboru, a możliwość wysyłania od dnia rozpoczęcia naboru.
Po zakończeniu naboru możliwość wysłania wniosku w LSI 2021+ zostanie zablokowana.
3. Nie przewiduje się możliwości skrócenia naboru wniosków.

E. Okres realizacji projektu

1. Wnioskodawca/Beneficjent jest zobowiązany do rozpoczęcia realizacji projektu zgodnie z terminem wskazanym we wniosku o dofinansowanie projektu.
2. Preferowany termin zakończenia realizacji projektu następuje nie później niż **31 grudnia 2026 roku**.
3. Przy sporządzaniu harmonogramu realizacji projektu należy uwzględnić zasady udzielania zamówień publicznych wynikające z umowy (jeśli dotyczy).

F. Wykluczenia²

1. O dofinansowanie nie mogą ubiegać się:
 - a) podmioty, które zostały wykluczone na podstawie artykułu 207 Ustawy o finansach publicznych,
 - b) podmioty, na których ciąży obowiązek zwrotu pomocy wynikający z decyzji KE uznającej pomoc za niezgodną z prawem oraz z rynkiem wewnętrznym,
 - c) podmioty, wobec których orzeczono zakaz dostępu do środków, o których mowa w artykule 5 ustęp 3 punkt 1 i 4 Ustawy o finansach publicznych, w przypadku skazania za przestępstwo, o którym mowa w artykule 9 lub artykule 10 Ustawy o cudzoziemcach,
 - d) podmioty, które podlegają wykluczeniu na podstawie artykułu 9 ustęp 1 punkt 2a Ustawy o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary,
 - e) podmioty, które znajdują się w sytuacjach wskazanych w artykule 136 i artykule 141 Rozporządzenia w sprawie zasad finansowych,

² Dotyczy Wnioskodawców, partnerów/osób zaangażowanych w realizację projektu.

- f) podmioty, które podlegają wykluczeniu na podstawie artykułu 51 Rozporządzenia (UE) nr 833/2014 z dnia 31 lipca 2014 roku dotyczącego środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie oraz Ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 roku o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego,
 - g) podmioty, które podjęły jakiekolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami wskazanymi w artykule 9 ustęp 3 Rozporządzenia ogólnego (w przypadku JST).
2. Dofinansowaniem w ramach naboru nie może być objęty:
- a) projekt, którego Wnioskodawca został wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania,
 - b) projekt, który został fizycznie ukończony lub w pełni wdrożony przed złożeniem wniosku w naborze. Przez projekt fizycznie ukończony lub w pełni wdrożony należy rozumieć projekt, dla którego przed dniem złożenia wniosku nastąpił odbiór ostatecznych robót, dostaw lub usług przewidzianych do realizacji w jego zakresie rzeczowym.
3. Wykluczone z możliwości ubiegania się o wsparcie są również przedsięwzięcia i podmioty:
- a) wykluczone zgodnie z zapisami Rozporządzenia 2023/2831,
 - b) wykluczone zgodnie z zapisami Rozporządzenia EFRR i FS.

G. Wartości oraz intensywność wsparcia

1. Kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w ramach naboru wynosi 4 664 081,25³ PLN (słownie: cztery miliony sześćset sześćdziesiąt cztery tysiące osiemdziesiąt jeden złotych dwadzieścia pięć groszy), w tym:
 - EFRR 4 145 850,00 PLN (słownie: cztery miliony sto czterdzieści pięć tysięcy osiemset pięćdziesiąt złotych zero groszy)
 - budżet państwa 518 231,25 PLN (słownie: pięćset osiemnaście tysięcy dwieście trzydzieści jeden złotych dwadzieścia pięć groszy).
2. Maksymalny poziom dofinansowania projektu wynosi **90%** wydatków kwalifikowalnych. Na kwotę wsparcia składają się środki z:
 - a) EFRR – w wysokości do 80% kosztów kwalifikowalnych,
 - b) Budżetu Państwa – w wysokości do 10% kosztów kwalifikowalnych⁴

³ Kwota dofinansowania stanowi sumę kwoty wsparcia wskazanego w LSR z programu FEW2021+ w części pochodzącej ze środków EFRR oraz kwoty z budżetu państwa.

⁴ Kwota wsparcia w zakresie udziału budżetu państwa może ulec zmianie i będzie określona po decyzji Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej.

3. Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych w projekcie to **100 000 PLN**.
4. W przedmiotowym naborze przewiduje się realizację projektów w następujących wariantach:
 - a) **bez pomocy publicznej** – w zakresie projektów, w których nie występują przesłanki pomocy publicznej, a także w ramach których Wnioskodawca/Beneficjent nie prowadzi, co do zasady komercyjnej działalności gospodarczej, w rozumieniu przepisów prawa⁵. W przypadku projektów, w których zaplanowano koszty związane z instalacjami służącymi do wytwarzania i magazynowania energii elektrycznej (w tym również w ramach kogeneracji), wsparcie w zakresie tych wydatków będzie udzielane w ramach **pomocy de minimis**
 - albo
 - b) **objęte pomocą de minimis** – wsparcie udzielane będzie wyłącznie na podstawie obowiązujących przepisów. Maksymalna wartość dofinansowania kosztów objętych pomocą de minimis w projekcie wynosi 1 200 000 PLN.
5. Projekty rozliczane będą w oparciu o wydatki rzeczywiście poniesione, zgodnie z częścią II.I Regulaminu naboru wniosków, za wyjątkiem kosztów pośrednich projektu, które rozliczane będą stawką ryczałtową w wysokości 2,5% – naliczaną od bezpośrednich (rzeczywiście poniesionych) kosztów kwalifikowalnych projektu. Przedstawienie kosztów pośrednich w harmonogramie realizacji projektu jest obligatoryjne.
6. W przypadku projektów, w ramach których poniesione zostaną koszty związane z instalacjami OZE służącymi do wytwarzania i magazynowania energii elektrycznej (w tym również w ramach kogeneracji), wsparcie w zakresie tych wydatków będzie udzielane w ramach **pomocy de minimis**.
7. Wartość wnioskowanej pomocy de minimis łącznie z wartością innej pomocy de minimis otrzymanej przez Wnioskodawcę/Beneficjenta w okresie trzech lat nie może przekroczyć kwoty stanowiącej równowartość 300 000 EUR.
8. W celu wykazania uzyskanej pomocy de minimis w okresie trzech lat podatkowych oraz określenia jej wielkości, Wnioskodawca/Beneficjent rozumiany jest jako „jedno przedsiębiorstwo” zgodnie z treścią artykułu 2 ustęp 2 Rozporządzenia 2023/2831.

⁵ W projektach bez pomocy publicznej, w których na infrastrukturze będącej przedmiotem projektu prowadzona jest działalność gospodarcza, dopuszcza się wykorzystanie do 20% przedmiotowej infrastruktury w ramach prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z częścią II punkt G.1 Regulaminu.

9. W ramach naboru przewiduje się mechanizm cross-financingu w wysokości maksymalnie 15% całkowitej wartości projektu.
10. W ramach naboru nie przewiduje się możliwości realizacji projektu w formule „zaprojektuj i wybuduj”.
11. Do realizacji projektu wymagane jest zabezpieczenie środków finansowych zapewniających pokrycie kosztów wkładu własnego oraz całości wydatków niekwalifikowalnych projektu.

Nie ma możliwości zabezpieczenia wyżej wymienionych środków w formie niepieniężnej, w tym w formie wolontariatu.

G.1. Infrastruktura pomocnicza

1. W przypadku projektu nieobjętego pomocą publiczną, jeżeli Wnioskodawca/Beneficjent prowadzi niemal wyłącznie działalność niegospodarczą, jej finansowanie może być w całości nieobjęte zasadami pomocy państwa, pod warunkiem że jego działalność gospodarcza ma charakter czysto pomocniczy, to jest:
 - a) odpowiada działalności, która jest bezpośrednio związana z funkcjonowaniem danego podmiotu i konieczna do jego funkcjonowania,
 - b) jest nieodłącznie związana z jego główną działalnością niegospodarczą,
 - c) ma ograniczony zakres w odniesieniu do wydajności infrastruktury.

Wyżej wskazana sytuacja ma miejsce gdy w ramach działalności gospodarczej wykorzystuje się dokładnie te same nakłady co w przypadku działalności niegospodarczej (na przykład materiały, wyposażenie, siłę roboczą i aktywa trwałe) oraz gdy wydajność przydzielana co roku na taką działalność nie przekracza 20% całkowitej rocznej wydajności infrastruktury danego podmiotu.

2. Beneficjent jest zobowiązany do stałego monitorowania poziomu wykorzystania infrastruktury będącej przedmiotem projektu oraz składania informacji na temat sposobu i zakresu jej wykorzystania na cele gospodarcze i niegospodarcze. Okres monitorowania jest równy okresowi jej amortyzacji. Jeżeli przekroczony zostanie zadeklarowany w umowie poziom działalności gospodarczej, Beneficjent będzie zobowiązany do zwrotu części dofinansowania zgodnie z mechanizmem monitorowania i wycofania.

Szczegóły i zasady dotyczące infrastruktury pomocniczej oraz jej monitorowania zostały zawarte we wzorze umowy/w umowie.

3. Określając zakres działalności pomocniczej, przy uwzględnieniu specyfiki projektu, należy wskazać proporcję wykorzystania infrastruktury odnosząc się na przykład: do czasu (liczby godzin w skali roku), wydajności, bądź powierzchni w jakim jest ona wykorzystywana na cele gospodarcze (maksymalnie 20%)

i niegospodarcze.

H. Ogólne zasady dotyczące naboru oraz realizacji projektów

1. Celem naboru jest wyłonienie projektów, które w najwyższym stopniu przyczynią się do osiągnięcia celów określonych w LSR danej LGD oraz spełniają LKW i zasady EFRR.
2. Wnioskodawca/Beneficjent realizując projekt bierze udział w procesie komunikacji Funduszy Europejskich, w związku z czym zobligowany jest do prowadzenia działań komunikacyjnych w sposób właściwy, racjonalny i efektywny, ponieważ przekłada się to na postrzeganie Funduszy Europejskich, a tym samym Unii Europejskiej przez społeczeństwo. Zasady i sposób realizacji działań informacyjno-promocyjnych zostały określone w artykule 50 Rozporządzenia ogólnego. Obowiązki informacyjno-promocyjne zostały wskazane w umowie, a ich niespełnienie może skutkować pomniejszeniem dofinansowania, co zostało określone w załączniku do umowy pod nazwą „Wykaz pomniejszenia wartości dofinansowania projektu w zakresie obowiązków komunikacyjnych”.
3. Projekty muszą być realizowane na obszarze właściwej LGD.
4. Beneficjent jest zobowiązany zachować trwałość projektu przez okres trzech lub pięciu lat (w zależności od statusu Beneficjenta) od daty dokonania płatności końcowej na jego rzecz, zgodnie z artykułem 65 Rozporządzenia ogólnego.
5. Warunki dotyczące zmiany statusu Wnioskodawcy/Beneficjenta:
 - a) od dnia złożenia dokumentacji projektowej do dnia podpisania umowy nie jest możliwa zmiana statusu⁶ Wnioskodawcy. Niedochowanie powyższego warunku skutkować może negatywną oceną projektu lub niepodpisaniem umowy o dofinansowanie projektu,
 - b) po podpisaniu umowy do upływu trzech lub pięciu lat (w zależności od statusu Beneficjenta) od dnia dokonania płatności końcowej na rzecz Beneficjenta, o zamiarze zmiany statusu Beneficjent zobowiązany jest w formie pisemnej powiadomić IZ FEW 2021+. Zmiana statusu Beneficjenta wymaga uprzedniej

⁶ Zmiana statusu – należy przez to rozumieć zmiany odnoszące się lub wpływające na jego strukturę prawno-organizacyjną, co obejmuje w szczególności: łączenie, podział, przekształcenie, uzyskanie lub utratę osobowości prawnej, zmianę udziałowców, akcjonariuszy lub wspólników, umorzenie udziałów lub akcji, przeniesienie własności przedsiębiorstwa lub jego części. W przypadku podmiotu będącego spółką notowaną na giełdzie papierów wartościowych zmiana statusu Beneficjenta nie obejmuje zmiany akcjonariuszy, podziału i łączenia akcji.

akceptacji IZ FEW 2021+ ze względu na zachowanie celów projektu. Ponadto, IZ FEW 2021+ może warunkować akceptację zmiany statusu od ustanowienia przez Beneficjenta dodatkowego zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy. Niepoinformowanie o przedmiotowym zamiarze może skutkować rozwiązaniem umowy i koniecznością zwrotu przez Beneficjenta otrzymanych środków.

I. Kwalifikowalność wydatków

1. Zakres rzeczowy, w tym w szczególności zasady kwalifikowalności kosztów, realizacja i rozliczenie projektu muszą być zgodne z warunkami określonymi w Regulaminie, umowie oraz Załączniku do umowy pod nazwą „Kwalifikowalność kosztów, wnioski o płatność oraz zwroty środków”.
2. Realizacja projektu i termin ponoszenia kosztów kwalifikowalnych dla projektu realizowanego w ramach naboru rozpoczyna się od dnia zawarcia umowy ramowej przez LGD ogłaszający nabór.
3. Koszty kwalifikowalne powinny być związane bezpośrednio z celem naboru/obszarem wsparcia – wskazanym w LSR, a także wpisywać się w określone w Regulaminie zakresy wsparcia.
4. Przykładowe koszty kwalifikowalne w ramach naboru (dotyczy obu wariantów realizacji projektu):
 - a) koszt sporządzenia wniosku o dofinansowanie/dokumentacji aplikacyjnej (w tym ewentualna premia za otrzymanie dofinansowania) do wysokości 20 000 PLN,
 - b) dokumentacja techniczna, analizy finansowe i ekonomiczne, raport oddziaływania na środowisko, badania i ekspertyzy (między innymi odwierty próbne, sondowanie gruntu, inwentaryzacja stanu istniejącego), opracowania geodezyjne i geologiczne, opinie konserwatorskie,
 - c) przygotowanie terenu pod budowę (w tym prace rozbiórkowe),
 - d) roboty budowlane,
 - e) materiały budowlane,
 - f) nadzór nad realizacją inwestycji budowlanej (np.: inspektorzy nadzoru, zespół inżyniera kontraktu),
 - g) nasadzenia/tworzenie terenów zielonych,
 - h) środki trwałe wraz z montażem,
 - i) wartości niematerialne i prawne wraz z wdrożeniem,
 - j) budki lęgowe,

- k) koszty informacji i promocji projektu integralnie związane z jego realizacją do wysokości 20 000 PLN,
- l) audyty, badania, ekspertyzy/analizy techniczne niezbędne do wdrożenia i realizacji projektu (jako usługi zewnętrzne),
- m) zakup i montaż instalacji OZE⁷ oraz magazynów energii⁸ (w tym również w ramach kogeneracji) – do 20% kosztów kwalifikowalnych projektu,
- n) usługi doradcze niezbędne do wdrożenia i realizacji projektu (jako usługi zewnętrzne),
- o) szkolenia dla pracowników w ramach cross-financingu – do 15% całkowitej wartości projektu,
- p) koszty udziału w międzynarodowych imprezach gospodarczych Wnioskodawcy/Beneficjenta,
- q) koszty pośrednie w wysokości 2,5% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, w tym między innymi:
 - koszty utrzymania biura (w tym między innymi: czynsz lokalu, opłaty stałe: media, ubezpieczenia biura, obsługa rachunków bankowych, usługi kurierskie i pocztowe, koszty eksploatacyjne, serwis urządzeń biurowych, materiały biurowe),
 - koszty usług prawnych i księgowych związanych z prowadzeniem projektu,
 - koszty wynagrodzeń pracowników odpowiedzialnych za koordynację i zarządzanie projektem.

5. Podatek VAT jest kwalifikowalny w projekcie:

- a) którego całkowity koszt jest niższy niż 5 milionów EUR (włączając VAT);
- b) którego całkowity koszt jest równy, bądź wyższy niż 5 mln EUR (włączając VAT), w przypadku gdy Wnioskodawca/Beneficjent nie będzie miał prawnej możliwości jego odzyskania (nabyte aktywa oraz wybudowana infrastruktura nie będą wykorzystywane do wykonywania czynności opodatkowanych podatkiem VAT), a także nabyte aktywa oraz wybudowana infrastruktura nie będą udostępnione innym podmiotom do prowadzenia działalności opodatkowanej podatkiem VAT.

⁷ Definiowane zgodnie z Ustawą OZE.

⁸ Magazyny energii muszą stanowić nierozłączny element instalacji OZE. Brak możliwości zakupu samego magazynu.

6. **W przypadku wydatków wskazanych w punkcie 4 podpunkt: l, m, n, o, p łączny limit wydatków na ich realizację nie może przekroczyć 50% kosztów kwalifikowalnych.**
Dodatkowo należy uwzględnić pozostałe limity wskazane w Regulaminie.
7. Do limitu wskazanego w pkt. 6. wliczają się także wydatki na działania stanowiące elementy uzupełniające do głównych zakresów wsparcia wskazanych w SZOP.
8. Przykładowe koszty niekwalifikowalne w ramach naboru :
- a) koszt sporządzenia wniosku o dofinansowanie/dokumentacji (w tym ewentualna premia za otrzymanie dofinansowania) powyżej 20 000 PLN,
 - b) koszty informacji i promocji projektu powyżej 20 000 PLN,
 - c) amortyzacja,
 - d) zakup środków transportu,
 - e) zakup używanych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych,
 - f) koszt pożyczki lub kredytu,
 - g) bieżące utrzymanie infrastruktury inne niż ujęte w kosztach pośrednich,
 - h) koszty personelu projektu inne niż ujęte w kosztach pośrednich,
 - i) koszt zakupu nieruchomości, tj. zakup gruntu, budynku lub lokalu,
 - j) koszty nagród, gadżetów,
 - k) wydatki związane z instalacjami OZE służącymi do wytwarzania i magazynowania energii powyżej 20% kosztów kwalifikowalnych projektu,
 - l) wydatki na inwestycje w elementy infrastruktury drogowej (w tym w parkingi), stanowiące nieodłączny element większego projektu (nie są dominującym elementem projektu), których koszt przekracza 15% kosztów kwalifikowalnych operacji,
 - m) koszty pośrednie oraz koszty szkoleń dla pracowników w projektach własnych Lokalnych Grup Działania,
 - n) koszty KZiA, które stanowiły koszty kwalifikowalne w naborze FEWP.08.01-IZ.00-001/24.

I.1. Uprozczone metody rozliczania wydatków

1. W ramach naboru przewiduje się zastosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków w oparciu o 2,5% stawkę ryczałtową na koszty pośrednie (odnoszącą się do całkowitych kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich projektu) zgodnie z zapisami art. 54 Rozporządzenia ogólnego, SZOP, Regulaminu naboru wniosków oraz umowy wraz z załącznikami.

2. W przypadku zastosowania stawki ryczałtowej, koszty, które stanowią podstawę jej obliczenia, będą rozliczane na podstawie rzeczywiście ponoszonych wydatków.
3. Koszty rozliczane uproszczoną metodą rozliczania wydatków są traktowane jak wydatki faktycznie poniesione. Nie ma obowiązku gromadzenia faktur i innych dokumentów księgowych o równoważnej wartości dowodowej na potwierdzenie ich poniesienia.

J. Partnerstwo⁹

1. W celu wspólnej realizacji projektu współfinansowanego ze środków FEW 2021+ może zostać utworzone partnerstwo przez podmioty wnoszące do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe, na warunkach określonych w porozumieniu albo umowie o partnerstwie. Partnerem w projekcie nie może zostać podmiot wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania na podstawie przepisów odrębnych (w tym na podstawie artykułu 207 ustęp 4 Ustawy o finansach publicznych).
2. Partnerstwo może być zawiązane jedynie z podmiotem, który wpisuje się w katalog Beneficjentów przewidzianych dla naboru.
3. Zgodnie z artykułem 39 ustęp 2 Ustawy wdrożeniowej, Wnioskodawcy inicjujący projekt partnerski, dokonują wyboru odpowiednich partnerów z zachowaniem zasady przejrzystości i równego traktowania podmiotów. Wnioskodawcy, dokonując wyboru partnera, są w szczególności zobowiązani do:
 - a) ogłoszenia otwartego naboru partnerów na swojej stronie internetowej wraz ze wskazaniem co najmniej 21-dniowego terminu na zgłaszanie się partnerów,
 - b) uwzględnienia przy wyborze partnerów: zgodności działania potencjalnego partnera z celami partnerstwa, deklarowanego wkładu potencjalnego partnera w realizację celu partnerstwa, doświadczenia w realizacji projektów o podobnym charakterze,
 - c) podania do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej informacji o podmiotach wybranych do pełnienia funkcji partnera.
4. Umowa o dofinansowanie projektu zawierana będzie tylko z Wnioskodawcą projektu, który jest tożsamy z partnerem wiodącym, który będzie ponosić pełną odpowiedzialność za przygotowanie, realizację i rozliczenie projektu. Partner wiodący będzie odgrywał kluczową rolę w projekcie, w związku z czym wskazane jest, żeby był nim podmiot posiadający największy potencjał pod względem finansowym, instytucjonalnym i organizacyjnym oraz odpowiednie doświadczenie, który tym samym wniesie znaczny wkład w jego realizację.

⁹ Jeśli dotyczy.

5. Partnerem wiodącym w projekcie partnerskim może być wyłącznie podmiot inicjujący projekt partnerski, o potencjale ekonomicznym zapewniającym prawidłową realizację projektu partnerskiego.
6. Partnerzy, a także inne podmioty zaangażowane w realizację projektu będą, pod kątem spełniania zapisów Regulaminu i kryteriów wyboru, podlegać takiej samej weryfikacji co Wnioskodawcy.
7. Rola partnera powinna mieć wyłącznie charakter uzupełniający względem działań realizowanych bezpośrednio przez Beneficjenta. Niedopuszczalna jest sytuacja, w której działania Beneficjenta ograniczają się jedynie do czynności organizacyjno-technicznych, a całość merytoryczna realizacji projektu leży po stronie partnera/ów.
8. Wybór partnerów musi być dokonany przed złożeniem wniosku.
9. W przypadkach uzasadnionych koniecznością zapewnienia prawidłowej i terminowej realizacji projektu, za zgodą ZWW, może nastąpić zmiana partnera. Do zmiany partnera mają zastosowanie zapisy zawarte w punkcie 3.
10. W przypadkach uzasadnionych koniecznością zapewnienia prawidłowej i terminowej realizacji projektu, w związku z wystąpieniem okoliczności, które nie mogły być znane Wnioskodawcy ani właściwej instytucji na dzień zawarcia umowy o dofinansowanie projektu, za zgodą ZWW, może nastąpić wybór partnera po zawarciu umowy o dofinansowanie projektu. Do wyboru partnera stosuje się zapisy zawarte w punkcie 3.
11. Do wyboru partnerów z innych niż Rzeczpospolita Polska państw w ramach współpracy ponadnarodowej nie stosuje się zapisów zawartych w punkcie 3a) oraz w punkcie 8.
12. Zgodnie z artykułem 39 ustęp 8 Ustawy wdrożeniowej, podmiot niebędący podmiotem wiodącym, po przystąpieniu do realizacji projektu partnerskiego podaje do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej informację o rozpoczęciu realizacji projektu partnerskiego wraz z uzasadnieniem przyczyn przystąpienia do jego realizacji oraz wskazaniem partnera wiodącego w tym projekcie.
13. Porozumienie oraz umowa o partnerstwie określają w szczególności:
 - a) przedmiot porozumienia albo umowy,
 - b) prawa i obowiązki stron,
 - c) zakres i formę udziału poszczególnych partnerów w projekcie, w tym zakres realizowanych przez nich zadań oraz kwestie własności aktywów nabytych/powstałych w związku z realizacją projektu,
 - d) partnera wiodącego uprawnionego do reprezentowania pozostałych partnerów projektu,

- e) sposób przekazywania dofinansowania na pokrycie kosztów ponoszonych przez poszczególnych partnerów projektu, umożliwiający określenie kwoty dofinansowania udzielonego każdemu z partnerów,
 - f) sposób postępowania w przypadku naruszenia lub niewywiązania się stron z porozumienia lub umowy o partnerstwie.
14. Efekty partnerstwa muszą być dostępne dla wszystkich jego uczestników.

III. Zasady horyzontalne i środowiskowe

Przedstawione poniżej zasady obowiązują na każdym etapie oceny i realizacji projektu, tj. podczas przygotowania, wdrażania, monitorowania, sprawozdawczości, ewaluacji, promocji oraz kontroli i muszą być zgodne z opisanymi poniżej warunkami.

A. Zasada równości kobiet i mężczyzn

1. Projekt musi mieć pozytywny wpływ na zasadę równości kobiet i mężczyzn. Należy przez to rozumieć zaplanowanie w projekcie takich działań, które wpłyną na wyrównywanie szans danej płci będącej w gorszym położeniu (o ile takie nierówności zostały zdiagnozowane w projekcie) lub stworzenie takich mechanizmów, aby na żadnym etapie wdrażania projektu nie dochodziło do dyskryminacji i wykluczenia ze względu na płeć. Dopuszczalne jest uznanie neutralności projektu w stosunku do niniejszej zasady, jeżeli Wnioskodawca szczegółowo uargumentuje, dlaczego w projekcie nie jest w stanie zrealizować żadnych działań w tym zakresie i uzasadnienie to na etapie oceny zostanie uznane za adekwatne i wystarczające (na przykład w niektórych projektach z zakresu infrastruktury drogowej lub technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK)).
2. Przestrzeganie zasady ma prowadzić do osiągnięcia stanu, w którym kobietom i mężczyznom przypisuje się taką samą wartość społeczną, a tym samym gwarantuje jednakowe prawa i obowiązki a także równy dostęp do zasobów – środków finansowych, szans rozwoju – z których mogliby korzystać. Zasada ta jest ściśle powiązana z zasadą równości szans i niedyskryminacji, zatem działania podejmowane na rzecz realizacji obu zasad powinny być skoordynowane.

W sposób szczególny przez promowanie równości płci należy rozumieć inicjatywy przyczyniające się do zwiększenia trwałego udziału kobiet i mężczyzn w zatrudnieniu, kształceniu i szkoleniu oraz rozwoju ich kariery, ograniczenia segregacji na rynku pracy, zwalczania stereotypowego postrzegania ról kobiecych i męskich w życiu zawodowym i społecznym, a także popularyzacji i praktycznego stosowania elastycznych form zatrudnienia wśród pracodawców.

B. Zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami

1. Projekty muszą być zgodne z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych, o których mowa w artykule 9 ustęp 1-3 Rozporządzenia ogólnego.

2. Zgodność projektów z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej na etapie oceny wniosku należy rozumieć jako brak sprzeczności pomiędzy zapisami projektu a wymogami tego dokumentu lub stwierdzenie, że te wymagania są neutralne wobec zakresu i zawartości projektu. Realizując projekt należy stosować Wytyczne Komisji Europejskiej dotyczące zapewnienia poszanowania Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej przy wdrażaniu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, w szczególności załącznik numer III.
3. Zakres i sposób realizacji projektu muszą być zgodne z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych. Kryterium uważa się za spełnione jeśli Wnioskodawca wykaże w projekcie brak sprzeczności pomiędzy zapisami projektu a wymogami tego dokumentu lub odpowiednio uzasadni, że te wymagania są neutralne wobec zakresu i zawartości projektu.
4. Wsparcie nie będzie udzielone w przypadku, gdy Wnioskodawcą jest jednostka samorządu terytorialnego (lub jej jednostka organizacyjna), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami wskazanymi w artykule 9 ustęp 3 Rozporządzenia ogólnego. W przypadku pozostałych Wnioskodawców weryfikacji będzie podlegać, czy na obszarze objętym realizacją projektu, organy uchwałodawcze JST nie przyjęły dokumentów zawierających zapisy naruszające zasady równości wszystkich obywateli, w tym zawierające elementy dyskryminacyjne (na przykład strefy wolne od LGBTQ+, Samorządowa Karta Praw Rodziny).
5. Projekty realizowane w niniejszym naborze powinny być zgodne z zasadami uniwersalnego projektowania. Koncepcja uniwersalnego projektowania polega na zapewnieniu dostępności infrastruktury transportu, towarów, usług, technologii i systemów informacyjno-komunikacyjnych (WCAG 2.1) oraz wszelkich innych produktów projektu (które nie zostały uznane za neutralne) dla wszystkich ich użytkowników, w tym dla osób z niepełnosprawnościami zgodnie ze Standardami dostępności dla polityki spójności na lata 2021-2027, stanowiącymi załącznik numer 2 do Wytycznych Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.
6. W przypadku projektów, do których nie będzie możliwe zastosowanie standardów dostępności dla polityki spójności 2021-2027, Wnioskodawca/ Beneficjent jest zobowiązany do stosowania alternatywnych, racjonalnych usprawnień, o których mowa w Wytycznych Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 przy zapewnieniu dostępności produktów/usług.
7. Propagowanie zasady ma na celu zapobieganie wszelkim formom dyskryminacji, nie tylko ze względu na płeć, ale również z powodu rasy lub pochodzenia etnicznego, religii lub światopoglądu, niepełnosprawności, wieku lub orientacji seksualnej.

Powinno się to wyrażać w konkretnym zakresie interwencji mającym na celu nie tylko wspieranie równości szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy, ale także zapewnienie jednakowego dostępu wszystkich osób do edukacji, informacji i zatrudnienia, co przyczyni się do zapobiegania powstawaniu problemów społecznych, to jest bezrobociu czy ubóstwu. Poprzez eliminację wszelkich barier fizycznych, finansowych, socjalnych czy psychologicznych, utrudniających lub zniechęcających do brania pełnego udziału w życiu społeczeństwa należy dążyć do umożliwienia wszystkim osobom czynnego uczestnictwa w rynku pracy i integracji z otoczeniem.

C. Zasada zrównoważonego rozwoju i DNSH

1. Zasada zrównoważonego rozwoju zakłada minimalizację oddziaływania działalności człowieka na środowisko, w tym znalezienie równowagi pomiędzy ochroną środowiska, postępem gospodarczym i rozwojem społecznym.
2. Projekty muszą być realizowane zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju to znaczy, że podejmowane przez Wnioskodawcę działania powinny być ukierunkowane na racjonalne gospodarowanie zasobami, ograniczenie presji na środowisko, uwzględnienie efektów środowiskowych w zarządzaniu, podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa, w celu zagwarantowania możliwości zaspokojenia podstawowych potrzeb współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń.
3. Projekty muszą być realizowane zgodnie z zasadą DNSH. Wnioskodawca powinien wykazać zgodność z zasadą poprzez opisanie w dokumentacji aplikacyjnej różnorodnych środków, dobranych odpowiednio do specyfiki i zakresu rzeczowego projektu, a podejmowane działania w projekcie nie powinny powodować poważnych szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu artykułu 17 Rozporządzenia ds. Taksonomii.
4. Projekty będą weryfikowane pod względem ich zgodności z zasadą DNSH na każdym etapie ich realizacji.
5. Inwestycja będąca przedmiotem projektu powinna być zaprojektowana i zrealizowana z uwzględnieniem zachowania istniejących siedlisk dla ptaków i nietoperzy wewnątrz i na budynkach oraz z uwzględnieniem tworzenia nowych siedlisk.

Dla programu FEW 2021+ wyznaczono Koordynatora/Koordynatorkę zasad równościowych. Osoba ta między innymi koordynuje wdrażanie zasad równościowych i jest właściwą osobą do pierwszego kontaktu (pod adresem e-mail: koordynator.kp@umww.pl) w kwestiach zasad równościowych, służącą radą i opinią w kwestiach problemowych.

IV. Procedura wyboru projektów

A. Nabór i złożenie wniosku

1. Przygotowywanie wniosków w LSI 2021+ możliwe jest od dnia ogłoszenia naboru.
2. Przystąpienie do naboru jest równoznaczne z akceptacją przez Wnioskodawcę postanowień niniejszego Regulaminu wraz z załącznikami.
3. Regulamin naboru wniosków oraz wszystkie dokumenty niezbędne do złożenia wniosku są dostępne na stronie internetowej LGD.
4. Wnioskodawca składa kompletną dokumentację aplikacyjną, w tym również korektę wniosku, wyłącznie za pośrednictwem LSI 2021+. Wnioski złożone w innej formie i innym terminie niż wskazane w Regulaminie, nie będą podlegać ocenie.
5. W celu zalogowania się do LSI 2021+ należy się zarejestrować (założyć konto) na stronie internetowej <https://lsi2021.wielkopolskie.pl/>.
6. Dokumentację projektową należy wypełnić w języku polskim (nie dotyczy nazw własnych) i przygotować na podstawie obowiązujących wzorów dokumentów zatwierdzonych dla przedmiotowego naboru.
7. Wymagania dotyczące załączników elektronicznych wysłanych w ramach LSI 2021+:
 - a) dopuszczalne formaty załączników to: csv, doc, docx, gif, jpg, jpeg, odf, ods, odt, pdf, png, xls, xlsx, txt, zip (dostęp do plików nie może być zabezpieczony hasłem),
 - b) maksymalna wielkość jednego załącznika wynosi 20 megabajtów,
 - c) każdy załącznik należy umieścić w osobnym pliku,
 - d) w przypadku konieczności załączenia więcej niż jednego pliku pod jedną pozycją w części dziewiątej wniosku, pliki te należy spakować do formatu „zip/rar” i załączyć pod stosowną pozycją,
 - e) plik z załącznikiem powinien być nazwany w sposób umożliwiający jego identyfikację. Nazwa załącznika nie powinna zawierać znaków specjalnych i nie może przekroczyć 50 znaków.

Złożenie pliku w formacie innym niż wyżej wymienione, przekroczenie maksymalnej liczby znaków, a także użycie w nazwie pliku znaków specjalnych może spowodować, że plik nie zostanie dodany do załączników składanych w systemie LSI 2021+.

Niezastosowanie się do wyżej wskazanych warunków może powodować brak możliwości weryfikacji załączników przez LGD, co zostanie potraktowane jako błąd formalny.

8. Wzorów dokumentów zatwierdzonych dla przedmiotowego naboru nie można modyfikować ani wprowadzać w nich blokad uniemożliwiających dostęp do dokumentów w wersji elektronicznej (poza tabelami, które są edytowalne – dodawanie dodatkowych wierszy/kolumn).
9. W ramach naboru Wnioskodawca może złożyć jeden lub więcej wniosków¹⁰.
10. Wnioskodawca jest zobowiązany podpisać elektronicznie przesłaną wersję wniosku. Podpisanie wniosku będzie możliwe w terminie do 5 dni roboczych od dnia zakończenia naboru. Brak podpisu we wskazanym wyżej terminie jest równoznaczny z niezłożeniem wniosku, co skutkuje brakiem jego procedowania.
11. W okresie trwania naboru oraz na etapie oceny, Wnioskodawca może wycofać z naboru złożony przez siebie wniosek wraz z załącznikami. W takim przypadku należy złożyć pisemnie stosowną informację do LGD.
12. W przypadku wysłania przez LGD/ZWW korespondencji w LSI 2021+, na adres e-mail Wnioskodawcy podany we wniosku, wysyłane jest powiadomienie o dostępnej wiadomości w systemie LSI 2021+, w tym o możliwości odebrania pisma.
13. Szczegółowe zasady związane z obsługą LSI 2021+ zostały określone w Podręczniku użytkownika Lokalnego Systemu Informatycznego do obsługi Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 oraz Instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu, stanowiących załączniki do Regulaminu wyboru projektów.
14. W przypadku zaistnienia przyczyn obiektywnych (na przykład awaria systemu LSI 2021+), zastrzega się możliwość wydłużenia naboru, podając informację na stronie internetowej LGD.
15. Wnioskodawcy mogą złożyć inne załączniki istotne z ich punktu widzenia.
16. Komunikacja z Wnioskodawcą odbywa się za pomocą modułu korespondencji w systemie LSI 2021+. Wezwanie oraz wszystkie pisma dotyczące wyników oceny i ostatecznej weryfikacji kwalifikowalności będą przekazane w wyżej wskazanym module. Jednocześnie przedmiotowe pisma zostaną wysłane do Wnioskodawcy za pośrednictwem ePUAP.
17. Wnioskodawca składając wniosek wyraża zgodę na komunikację poprzez LSI 2021+ lub za pośrednictwem ePUAP.
18. Ocena projektów jest przeprowadzana przez LGD w oparciu o Lokalne Kryteria Wyboru Operacji (LKW), na zasadach określonych w art. 21-22 ustawy RLKS oraz zgodnie z Procedurą wyboru i oceny operacji stosowaną w danej LGD.
19. LKW, zawierające kryteria formalne oraz kryteria merytoryczne, stanowią Załącznik nr 2 do Regulaminu naboru wniosków.

¹⁰ Ilość wniosków jest uzależniona od zapisów w procedurach LGD ogłaszającego nabór

20. Projekty podlegają ocenie przeprowadzonej przez Organ decyzyjny LGD.
Organem decyzyjnym odpowiedzialnym za wybór operacji oraz ustalenie kwoty wsparcia jest Rada LGD, w której żadna pojedyncza grupa interesu nie kontroluje procesu podejmowania decyzji w sprawie wyboru.
21. LGD udostępnia ZWW dokumenty potwierdzające dokonanie wyboru projektów do dofinansowania – w terminie 60 dni od dnia następującego po ostatnim dniu terminu naboru.
22. Po wyborze przez LGD projektów do dofinansowania, DOW weryfikuje poprawność przeprowadzenia przez LGD procesu naboru i oceny wniosków.
23. Ostatecznej weryfikacji kwalifikowalności projektów przed ich zatwierdzeniem dokonuje DWP.

B. Ocena formalna i merytoryczna projektów – przeprowadzana przez LGD

1. LGD ocenia każdy złożony wniosek pod kątem spełnienia przez Wnioskodawcę wymaganych warunków przy użyciu Karty weryfikacji formalnej, zgodności z LSR oraz spełnienia warunków udzielenia wsparcia obowiązujących w ramach naboru.
Przy ocenie LGD powinien skorzystać z pomocy Eksperta.
2. Jeżeli w wyniku oceny złożonej dokumentacji konieczne jest uzyskanie od Wnioskodawcy wyjaśnień lub uzupełnień braków, wzywa się Wnioskodawcę za pośrednictwem systemu LSI 2021+, do ich złożenia.
3. Termin na złożenie wyjaśnień lub uzupełnień zostanie wskazany w wezwaniu.
4. Wnioskodawca na wezwanie LGD ma prawo do złożenia wyjaśnień lub uzupełnienia braków do wniosku. Wyjaśnienia lub uzupełnienia braków mogą być składane wyłącznie w zakresie, w jakim Wnioskodawca został do nich wezwany.
5. Niezłożenie przez Wnioskodawcę, w wyznaczonym terminie, wyjaśnień lub uzupełnień braków, skutkuje przeprowadzeniem oceny wniosku w zakresie, w jakim został on pierwotnie złożony.
6. LGD weryfikuje złożone przez Wnioskodawców wyjaśnienia lub uzupełnienia braków do wniosku.
7. Po zakończeniu weryfikacji LGD sporządza listę operacji spełniających warunki udzielenia wsparcia na wdrażanie LSR.
8. Rada LGD dokonuje wyboru projektów, które będą realizowane w ramach wdrażania LSR oraz ustala kwotę wsparcia.
9. Jeżeli operacja nie spełnia warunków formalnych i/lub zgodności z LSR i/lub warunków udzielenia wsparcia nie podlega ocenie operacji wg LKW (Lokalnych Kryteriów Wyboru).

10. Wykaz projektów wybranych do wsparcia wraz z ustalonymi kwotami przekazywany jest do ZWW, w terminie do 60 dni od dnia następującego po ostatnim dniu złożenia wniosków.

C. Weryfikacja poprawności procesu naboru i oceny wniosków przez LGD – przeprowadzana przez DOW

1. DOW weryfikuje poprawność przeprowadzenia przez LGD procesu naboru i oceny wniosków.
2. W przypadku gdy DOW w dokumentach otrzymanych od LGD, stwierdzi braki lub będzie konieczne uzyskanie wyjaśnień wzywa LGD do uzupełnienia braków lub złożenia wyjaśnień w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 7 dni. Jednocześnie DOW informuje Wnioskodawcę o wezwaniu LGD do uzupełnienia braków/złożenia wyjaśnień.
3. Wsparcie na wnioskowaną operację nie przysługuje, jeżeli DOW stwierdzi, że podczas dokonywania wyboru LGD nie zastosowała procedury zapewniającej bezstronność członków rady lub kryteriów wyboru operacji, lub LGD nie zachowała składu rady zgodnego z wymaganiami określonymi w art. 31 ust. 2 lit. b rozporządzenia 2021/1060, lub wymogu, zgodnie z którym pojedyncza grupa interesu nie kontroluje decyzji w sprawie wyboru operacji, określonego w art. 33 ust. 3 lit. b rozporządzenia 2021/1060.
4. Od decyzji DOW przysługuje Wnioskodawcy środek zaskarżenia zgodny z zasadami dla danego EFSI – art. 23 ust. 3 ustawy RLKS.

D. Ostateczna weryfikacja kwalifikowalności – przeprowadzana przez DWP

1. Po potwierdzeniu przez DOW poprawności przeprowadzonej procedury naboru i oceny wniosków, DWP dokonuje ostatecznej weryfikacji kwalifikowalności, zgodnie z art. 23 Ustawy RLKS.
2. Weryfikacja kwalifikowalności przeprowadzana jest na podstawie *Warunków ostatecznej weryfikacji kwalifikowalności wniosków o wsparcie na wdrażanie LSR*, stanowiących załącznik do Regulaminu.
3. Weryfikacja poprawności procesu naboru i oceny wniosków przez LGD oraz ostateczna weryfikacja kwalifikowalności trwa nie dłużej niż 150 dni.
4. W przypadku stwierdzenia, że wniosek zawiera braki, jest wypełniony nieprawidłowo lub zawiera oczywiste omyłki DWP kieruje do Wnioskodawcy w LSI 2021+ oraz za pośrednictwem ePUAP wezwanie do uzupełnienia lub poprawy błędów w dokumentacji aplikacyjnej w wyznaczonym terminie, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia.
DWP może także wezwać Wnioskodawcę do modyfikacji wniosku w zakresie wynikającym z ustalonej kwoty wsparcia, w przypadku gdy kwota wsparcia na

wdrażanie LSR, ustalona przez LGD, jest niższa niż określona przez Wnioskodawcę we wniosku.

5. Wnioskodawca zobowiązany jest do uzupełnienia lub poprawy błędów lub braków w dokumentacji aplikacyjnej w terminie 7 dni od dnia następującego po dniu przekazania Wnioskodawcy wezwania do korekty.
6. Dokonując korekty Wnioskodawca powinien stosować się do wskazówek zawartych w wezwaniu oraz przestrzegać zasad dotyczących przygotowania dokumentacji aplikacyjnej określonych w dokumentacji naboru.
7. Uzupełnienie wniosku oraz poprawienie w nim błędów nie może prowadzić do jego istotnej modyfikacji mającej wpływ na wynik wyboru operacji.
8. W terminie określonym w wezwaniu na uzupełnienie lub poprawienie dokumentacji aplikacyjnej, Wnioskodawca ma możliwość telefonicznej konsultacji uwag wskazanych w wezwaniu.
9. Wnioskodawca jest zobowiązany podpisać elektronicznie przesłaną korektę wniosku w terminie do 5 dni roboczych od upływu terminu na uzupełnienie lub poprawę dokumentacji aplikacyjnej.
10. Skorygowana lub uzupełniona dokumentacja aplikacyjna wraz z pismem przewodnim zawierającym odniesienie się Wnioskodawcy do zakresu uwag zawartych w wezwaniu, złożona we wskazanym terminie, podlega ponownej weryfikacji.
11. Weryfikacja skorygowanej dokumentacji aplikacyjnej rozpoczyna się po upływie 5 dni roboczych (termin na podpisanie dokumentacji) od dnia upływu terminu na wysłanie korekt w systemie LSI 2021+.
12. Informację o wyniku ostatecznej weryfikacji kwalifikowalności projektów DWP przekazuje do DOW i DPR.
13. DPR przygotowuje ostateczną listę projektów wybranych do dofinansowania.
14. Wnioski wybrane przez LGD, lecz nie mieszczące się w dostępnym limicie dla naboru, oczekują na potwierdzenie dostępności środków przez 6 miesięcy od udostępnienia przez LGD ZWW dokumentów potwierdzających dokonanie wyboru operacji.
15. Jeżeli po upływie 6 miesięcy od dnia udostępnienia przez LGD ZWW dokumentów potwierdzających dokonanie wyboru operacji okaże się, że nie jest możliwe udzielenie wsparcia na wdrażanie LSR w ramach limitu środków przeznaczonych na udzielenie wsparcia na wdrażanie LSR w ramach danego naboru wniosków o wsparcie, ZWW informuje wnioskodawcę o braku dostępnych środków na udzielenie tego wsparcia i pozostawia wniosek o wsparcie bez rozpatrzenia.

E. Wybór projektów do dofinansowania

1. Wybór projektów do dofinansowania, do limitu środków przeznaczonych na udzielenia wsparcia na wdrażanie LSR w ramach danego naboru wniosków, następuje w drodze uchwały ZWW.
2. W przypadku gdy nie są spełnione warunki udzielenia wsparcia na wdrażanie LSR, DWP informuje Wnioskodawcę o odmowie udzielenia wsparcia.
3. Na podstawie uchwały ZWW, LGD i DPR, w terminie 7 dni kalendarzowych od jej podjęcia, publikują na stronie internetowej LGD oraz FEW 2021+ listę projektów z wyodrębnieniem projektów wybranych do dofinansowania.

F. Procedura odwoławcza

- I. Procedura odwoławcza od wyniku oceny przeprowadzonej przez LGD:
 1. Szczegółowe uregulowania dotyczące wnoszenia protestów są określone w art. 22 – 22m Ustawy RLKS.
 2. Przy weryfikacji wyników dokonanej przez Radę LGD oceny zastosowany zostanie ten sam tryb co przy ocenie operacji wg LKW.
- II. Procedura odwoławcza od wyniku weryfikacji poprawności procesu naboru i oceny wniosków przez LGD – przeprowadzana przez DOW:
 1. W przypadku stwierdzenia, że podczas dokonywania wyboru operacji LGD nie zastosowała procedury zapewniającej bezstronność członków rady lub kryteriów wyboru operacji, lub LGD nie zachowała składu rady zgodnego z wymaganiami określonymi w art. 31 ust. 2 lit. b rozporządzenia 2021/1060, lub wymogu, zgodnie z którym pojedyncza grupa interesu nie kontroluje decyzji w sprawie wyboru operacji, określonego w art. 33 ust. 3 lit. b rozporządzenia 2021/1060, wsparcia nie przyznaje się. Odmowa wsparcia wraz z pouczeniem o przysługującym środku odwoławczym kierowana jest do Wnioskodawcy za pośrednictwem systemu LSI 2021+.
- III. Procedura odwoławcza od wyniku ostatecznej weryfikacji kwalifikowalności przeprowadzanej przez DWP:
 1. ZWW informuje Wnioskodawcę o odmowie udzielenia wsparcia, w przypadku, gdy nie są spełnione warunki udzielenia wsparcia na wdrażanie LSR.
 2. Nie przewiduje się środków odwoławczych w przypadku, gdy ostateczna weryfikacja kwalifikowalności jest negatywna.

V. Umowa o dofinansowanie

Udzielenie dofinansowania Wnioskodawcy, którego projekt znalazł się na liście projektów pozytywnie ocenionych po ostatecznej weryfikacji kwalifikowalności i został wybrany do dofinansowania, następuje na podstawie umowy zawieranej przez ZWW z Wnioskodawcą.

Wnioskodawca w przypadku wyłonienia jego projektu do dofinansowania podpisuje umowę, której wzór stanowi załącznik do Regulaminu. Po rozstrzygnięciu naboru wzór umowy może zostać uzupełniony lub zmodyfikowany o postanowienia niezbędne do prawidłowej realizacji projektu wybranego do dofinansowania. Postanowienia stanowiące uzupełnienie wzoru umowy nie mogą być sprzeczne z postanowieniami zawartymi w tym wzorze. Wprowadzenie powyższych uzupełnień/modyfikacji nie wymaga zmiany Regulaminu.

Do momentu podpisania umowy Wnioskodawca jest zobowiązany dysponować wszelkimi dokumentami, które składa w odpowiedzi na pismo wymienione w części V, punkt 3 Regulaminu.

1. Umowa może zostać podpisana jeżeli:
 - a) została podjęta uchwała w sprawie wyboru projektów do dofinansowania przez ZWW,
 - b) weryfikacja formalna i prawna dokumentów niezbędnych do sporządzenia umowy zakończona jest wynikiem pozytywnym,
 - c) Wnioskodawca/partner/podmiot zaangażowany w realizację projektu nie jest wykluczony z otrzymania pomocy na podstawie artykułu 207 ustęp 4 Ustawy o finansach publicznych,
 - d) podpisanie umowy nie spowoduje przekroczenia limitu dostępnej alokacji.
2. ZWW może odmówić zawarcia umowy, jeżeli zachodzi obawa wyrządzenia szkody w mieniu publicznym w następstwie zawarcia umowy, w szczególności gdy w stosunku do Wnioskodawcy będącego osobą fizyczną lub członka organów zarządzających Wnioskodawcy niebędącego osobą fizyczną, toczy się postępowanie karne lub karne skarbowe za przestępstwo składania fałszywych zeznań, przekupstwa, przeciwko mieniu, wiarygodności dokumentów, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, obrotowi gospodarczemu, systemowi bankowemu albo inne związane z wykonywaniem działalności gospodarczej lub popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowych, w związku z dofinansowaniem, które zostało udzielone ze środków publicznych na realizację projektu temu Wnioskodawcy, podmiotowi powiązanemu z nim osobowo lub kapitałowo lub członkowi organów zarządzających tego Wnioskodawcy lub podmiotu.

3. Wnioskodawca wzywany jest w formie elektronicznej, za pośrednictwem systemu LSI 2021+, do przesłania w wyżej wymienionym systemie, w terminie 10 dni roboczych, licząc od daty otrzymania informacji o wyborze projektu do dofinansowania, informacji i dokumentów niezbędnych do sporządzenia umowy, w tym:
- a) określenia osób, które reprezentują Wnioskodawcę oraz przekazania dokumentu potwierdzającego umocowanie do działania na rzecz i w imieniu Wnioskodawcy,
 - b) uchwały budżetowej w sprawie przyjęcia budżetu JST na dany rok lub uchwały w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej wraz z właściwymi załącznikami, dotyczącą danego projektu, z której wynika wyraźne upoważnienie Wnioskodawcy do zaciągania zobowiązań w odniesieniu do całkowitej wartości projektu objętego umową (dotyczy JST),
 - c) dokumentu potwierdzającego posiadanie środków finansowych na pokrycie wkładu własnego z tytułu wydatków kwalifikowalnych oraz wydatków niekwalifikowalnych (na przykład umowa kredytowa, promesa kredytowa, lokata bankowa z jasno określonym przeznaczeniem lub inne wiarygodne formy zabezpieczenia środków finansowych),
 - d) kopii umowy rachunku bankowego przeznaczonego do obsługi projektu (dla refundacji) wraz z oświadczeniem Wnioskodawcy o rachunku bankowym przeznaczonym wyłącznie do obsługi projektu. Do obsługi płatności zaliczkowych należy założyć odrębny rachunek bankowy. Dopuszcza się możliwość wyodrębnienia również rachunku do operacji w walucie obcej,
 - e) harmonogramu płatności według wzoru zamieszczonego na stronie internetowej programu,
 - f) zaświadczenia z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o niezaleganiu ze składkami wystawionego po dacie wyboru projektu do dofinansowania. IZ FEW 2021+ uznaje zaświadczenie za ważne przez dwa miesiące licząc od daty jego wystawienia – dokument powinien być ważny w dniu podpisania umowy (nie dotyczy JST),
 - g) zaświadczenia z Urzędu Skarbowego o niezaleganiu w podatkach wystawionego po dacie wyboru projektu do dofinansowania. IZ FEW 2021+ uznaje zaświadczenie za ważne przez dwa miesiące licząc od daty jego wystawienia – dokument powinien być ważny w dniu podpisania umowy (nie dotyczy JST),
 - h) oświadczenia potwierdzającego, iż od dnia złożenia wniosku nie uległy zmianie dane dotyczące Wnioskodawcy zawarte w dokumencie rejestrowym.
W przypadku, gdy dane zawarte w dokumencie uległy zmianie, należy złożyć oświadczenie o rodzaju dokonanych zmian oraz kopię aktualnego dokumentu (jeśli dotyczy),

- i) oświadczenia potwierdzającego, iż od dnia złożenia wniosku status Wnioskodawcy nie uległ zmianie (jeśli dotyczy),
- j) oświadczenia potwierdzającego, iż od dnia złożenia wniosku Wnioskodawca otrzymał /nie otrzymał pomoc/y de minimis. W przypadku otrzymania pomocy de minimis należy przedłożyć kopie aktualnych zaświadczeń o wysokości otrzymanej pomocy de minimis (jeśli dotyczy),
- k) oświadczenia o braku pomocy publicznej (jeśli dotyczy),
- l) oświadczenia o występowaniu/niewystępowaniu podwójnego finansowania,
- m) oświadczenia o realizowaniu/nierealizowaniu innych projektów współfinansowanych z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, Funduszu Spójności lub innych zwrotnych i bezzwrotnych funduszy lub programów Unii Europejskiej, a także z innych źródeł finansowania krajowego i zagranicznego (w przypadku realizowania innych projektów należy podać nazwę programu, tytuł projektu, całkowitą wartość projektu, wartość dofinansowania projektu, okres realizacji projektu),
- n) oświadczenia potwierdzającego, iż wobec Wnioskodawcy nie orzeczono zakazu dostępu do środków, o których mowa w artykule 5 ustęp 3 punkty 1 i 4 ustawy o finansach publicznych, w przypadku skazania za przestępstwo, o którym mowa w artykule 9 lub artykule 10 ustawy o cudzoziemcach (jeśli dotyczy),
- o) oświadczenia o kwalifikowalności podatku VAT (jeśli dotyczy),
- p) oświadczenia o zwolnieniu z wnoszenia zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy (dotyczy jednostek sektora finansów publicznych),
- q) zobowiązania do stosowania mechanizmu monitorowania i wycofania wraz z metodologią stosowania mechanizmu (jeśli dotyczy),
- r) tabeli źródeł finansowania projektu w podziale na lata (dotyczy projektów współfinansowanych z budżetu państwa oraz projektów Samorządu Województwa Wielkopolskiego),
- s) wskazania osoby uprawnionej do zarządzania dostępem do Centralnego systemu teleinformatycznego obsługującego perspektywę finansową 2021-2027 oraz do wykonywania w imieniu i na rzecz Wnioskodawcy czynności związanych z realizacją projektu w ramach SL2021 w oparciu o formularz zamieszczony na stronie internetowej programu. IZ FEW 2021+ zwraca uwagę, że osoba, której zostanie udzielony dostęp do Centralnego systemu teleinformatycznego obsługującego perspektywę finansową 2021-2027 (osoba zarządzająca projektem), dzięki funkcjonalności systemu będzie miała możliwość przekazania dostępu innym osobom,

- t) złożyć uzupełniony i uaktualniony Załącznik dotyczący oddziaływania na środowisko oraz zasady DNSH,
 - u) pozwolenia na budowę z klauzulą ostateczności/ zgłoszenia wykonania robót budowlanych wraz z zaświadczeniem organu o niewnoszeniu sprzeciwu/ oświadczenia Wnioskodawcy o niewnoszeniu sprzeciwu przez organ; wyciąg z dokumentacji technicznej; pozostałe dokumenty administracyjne niezbędne do realizacji inwestycji, w tym dokumenty OOS wskazane w części VI Regulaminu (jeśli dotyczy),
 - v) wskazania adresu do korespondencji,
4. ZWW zastrzega sobie prawo wezwania Wnioskodawcy do złożenia dodatkowych dokumentów, które uzna za niezbędne do sporządzenia umowy, o czym Wnioskodawca zostanie poinformowany w formie elektronicznej, za pośrednictwem systemu LSI 2021+.
 5. W uzasadnionych przypadkach termin na uzupełnienie dokumentów wymienionych w części V, punkt 3 może zostać wydłużony na wniosek Wnioskodawcy decyzją Dyrektora DWP. O zmianie terminu złożenia załączników powiadamia się Wnioskodawcę w formie elektronicznej, za pośrednictwem systemu LSI 2021+.
 6. W przypadku stwierdzenia, w wyniku przeprowadzonej weryfikacji załączników, iż przekazane przez Wnioskodawcę dokumenty są niekompletne lub nieprawidłowe, Wnioskodawca jest wzywany w formie elektronicznej, za pośrednictwem systemu LSI 2021+, do uzupełnienia braków w terminie 10 dni roboczych od dnia zamieszczenia pisma w systemie LSI 2021+.
 7. Jeżeli w wyznaczonym terminie wymagane dokumenty/załączniki nie zostaną przesłane, projekt może zostać usunięty z listy projektów wybranych do dofinansowania, o czym Wnioskodawca jest informowany.
 8. Wnioskodawca zobowiązany jest ustanowić na rzecz IZ FEW 2021+ zabezpieczenie prawidłowej realizacji umowy i trwałości projektu¹¹ w formie weksla in blanco wraz z deklaracją wekslową.
 9. Umowa sporządzana jest według określonego wzoru, na podstawie kompletnego wniosku. Najważniejsze postanowienia umowy określają między innymi:
 - a) przedmiot umowy,
 - b) całkowitą wartość projektu,
 - c) wartość dofinansowania,

¹¹ Nie dotyczy Beneficjenta będącego jednostką sektora finansów publicznych albo fundacją, której jedynym fundatorem jest Skarb Państwa, a także Banku Gospodarstwa Krajowego.

- d) obowiązki stron,
 - e) sposób rozliczenia projektu,
 - f) warunki przekazywania płatności,
 - g) formę zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy,
 - h) zasady sprawozdawczości i kontroli,
 - i) przesłanki rozwiązania umowy oraz warunki zwrotu dofinansowania.
10. Po przygotowaniu projektu umowy sprawdzany jest poziom dostępnej alokacji. W przypadku przekroczenia poziomu dostępnej alokacji, której dotyczy umowa, procedura jej podpisania jest wstrzymywana. Wnioskodawca zostaje o zaistniałej okoliczności poinformowany w formie elektronicznej, za pośrednictwem systemu LSI 2021+ wraz z propozycją uzgodnienia nowej wartości projektu oraz nowych źródeł finansowania projektu zawartych w formularzu wniosku, uwzględniających dostępne w alokacji środki finansowe.
11. Umowa jest podpisywana kwalifikowanym podpisem elektronicznym.

VI. Dokumentacja zezwalająca na realizację projektu

1. Wnioskodawca zobligowany jest do załączenia dokumentacji technicznej projektu przed podpisaniem umowy o dofinansowanie. Pozytywna weryfikacja dokumentacji warunkuje możliwość podpisania umowy o dofinansowanie.
2. Dokumentacja techniczna projektu powinna być przygotowana zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
3. Załącznik dotyczący zasady DNSH stanowi dokument obligatoryjny do wniosku o dofinansowanie bez względu na typ projektu.
4. Na etapie podpisywania umowy Wnioskodawca będzie zobowiązany złożyć powyższy załącznik uzupełniony o część dotyczącą oddziaływania na środowisko.
5. W zależności od charakteru projektu należy również przedstawić następujące dokumenty, które będą weryfikowane przed podpisaniem umowy o dofinansowanie:
 - a) Zaświadczenie organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000 (dotyczy wyłącznie projektów infrastrukturalnych). Zaświadczenie wydawane jest przez RDOŚ. Z obowiązku przedłożenia powyższego Zaświadczenia wyłączone są następujące zamierzenia inwestycyjne:
 - kolektory słoneczne i panele fotowoltaiczne na budynkach,
 - powietrzne pompy ciepła,
 - prace związane z wymianą źródeł i systemów grzewczych w budynkach,
 - przedsięwzięcia, dla których przeprowadzono ocenę oddziaływania na obszar NATURA 2000 w ramach decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Dla inwestycji (zamierzeń budowlanych) położonych poza obszarami NATURA 2000 wyłącza się konieczność przedłożenia Zaświadczenia w przypadku:

- wszelkich prac konserwatorskich i restauratorskich prowadzonych wewnątrz i na zewnątrz budynków,
- przebudowy obiektów mieszczących się w obrysie zewnętrznym ścian parteru budynku (między innymi nadbudowy, przebudowy układu wewnętrznego pomieszczeń),
- energooszczędnego oświetlenia ulic i dróg,
- obiektów małej architektury i zagospodarowania terenów zielonych,

- termomodernizacji budynków.
- b) Informację właściwego organu odpowiedzialnego za gospodarkę wodną (dotyczy wyłącznie projektów o charakterze infrastrukturalnym). Z obowiązku przedłożenia powyższej Informacji wyłączone są następujące zamierzenia inwestycyjne:
- przedsięwzięcia, które wymagają, a dotychczas nie uzyskały, decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydawanych na podstawie UOOŚ,
 - inwestycje lub działania, które wymagają, a dotychczas nie uzyskały, oceny wodnoprawnej lub pozwolenia wodnoprawnego lub złożenia zgłoszenia wodnoprawnego, o których mowa w artykule 388 ustawy Prawo wodne,
 - prace studialne, czyli dotyczące opracowania dokumentacji, jeśli w ramach tych projektów nie zachodzi potrzeba prowadzenia działań fizycznych (w szczególności robót budowlanych lub innych działań polegających na przekształceniu lub zmianie sposobu wykorzystania terenu),
 - inwestycje nieinfrastrukturalne (w szczególności działania zakupowe, niezwiązane z ingerencją w środowisko),
 - inwestycje dotyczące systemów ERTMS, SESAR, ITS, VTMS i systemu aplikacji telematycznych, oraz dotyczące modernizacji statków i taboru kolejowego, jeżeli proponowane projekty nie obejmują robót fizycznych, które mogą negatywnie wpłynąć na jednolite części wód,
 - termomodernizację budynków,
 - kolektory słoneczne, panele fotowoltaiczne, powietrzne pompy ciepła,
 - wszelkie prace konserwatorskie i restauratorskie prowadzone wewnątrz i na zewnątrz budynków,
 - prace związane z wymianą źródeł i systemów grzewczych w budynkach,
 - przebudowę obiektów, mieszczącą się w obrysie zewnętrznym ścian parteru budynku (w szczególności nadbudowę, przebudowę układu wewnętrznego pomieszczeń etc.),
 - energooszczędne oświetlenia ulic i dróg,
 - kable teletechniczne instalowane na słupach,
 - ścieżki rowerowe,
 - montaż anten, nadajników i odbiorników na istniejących obiektach budowlanych,
 - remontów obiektów budowlanych innych niż kategorie VIII, XXI, XXIV, XXVII, XXVIII, XXX z załącznika do ustawy Prawo budowlane,

- zmiany sposobu użytkowania istniejących budynków,
 - obiekty małej architektury i zagospodarowanie terenów zielonych.
- c) decyzję o warunkach zabudowy/decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego lub wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- d) decyzję o pozwoleniu na budowę/decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej lub zgłoszenie budowy/robót budowlanych/zmiany sposobu użytkowania wraz z wyciągiem z projektu budowlanego zatwierdzonego decyzją/dokumentacją techniczną będącą załącznikiem do zgłoszenia. Decyzja o pozwoleniu na budowę/decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej lub zgłoszenie budowy/robót budowlanych/zmiany sposobu użytkowania musi obejmować wszystkie roboty budowlane ujęte we wniosku (zarówno w części kwalifikowalnej jak i niekwalifikowalnej),
- e) dokument potwierdzający podanie do publicznej wiadomości informacji o wydaniu decyzji o pozwoleniu na budowę/decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej – dotyczy projektów, dla których wymagane było uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- f) wyciąg z projektu budowlanego będący załącznikiem do pozwolenia na budowę.
Wyciąg z projektu budowlanego powinien zawierać kopię strony tytułowej projektu budowlanego zatwierdzonego przez organ administracji architektoniczno-budowlanej ze stosownymi pieczęciami potwierdzającymi, że jest to załącznik do przedłożonej we wniosku decyzji o pozwoleniu na budowę, mapę z zagospodarowaniem działki lub terenu, opis techniczny inwestycji charakteryzujący jej podstawowe parametry z zakresu architektury, branży sanitarnej, grzewczej oraz wentylacyjno-klimatyzacyjnej wraz z częścią rysunkową. W przypadku zgłoszenia budowy/robót budowlanych/zmiany sposobu użytkowania należy przedłożyć dokumentację techniczną załączoną do zgłoszenia.
W sytuacji złożenia projektu budowlanego (projektu zagospodarowania działki lub terenu oraz projektu architektoniczno-budowlanego) w postaci elektronicznej, należy przedstawić projekt opatrzony kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym, podpisem osobistym lub kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną organu zatwierdzającego projekt,
- g) pozostałe dokumenty, postanowienia lub decyzje administracyjne, niewymienione powyżej, niezbędne do realizacji projektu (na przykład: pozwolenie wodnoprawne na wykonanie urządzeń wodnych, pozwolenie konserwatora zabytków).
6. W przypadku przedsięwzięć objętych załącznikiem I lub II do Dyrektywy OOS, objętych również § 2 i 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 roku

w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, konieczne jest przedłożenie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wraz z dokumentacją z przeprowadzonego postępowania w sprawie wydania wyżej wymienionej decyzji. Obowiązek posiadania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz tryb jej wydania reguluje UOOŚ. Dokumentacja z postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach obejmuje:

- a) wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wraz z kartą informacyjną przedsięwzięcia (w tym potwierdzenie poinformowania społeczeństwa o wszczęciu postępowania),
 - b) opinię właściwego Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz opinię terenowej jednostki PGW Wody Polskie oraz opinię właściwego organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej w sprawie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i ewentualnie zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (jeśli została wydana),
 - c) postanowienie organu właściwego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach stwierdzające obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko lub postanowienie stwierdzające brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko - dla postępowań wszczętych przed 24 września 2019 roku,
 - d) raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (dotyczy wyłącznie przedsięwzięć, w przypadku których stwierdzono obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko lub wynika on wprost z przepisów),
 - e) potwierdzenie przeprowadzenia konsultacji społecznych (dotyczy wyłącznie przedsięwzięć, w przypadku których stwierdzono obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko lub wynika on wprost z przepisów),
 - f) decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach (w tym: potwierdzenie poinformowania społeczeństwa o wydaniu decyzji), przy czym dla przedsięwzięć, dla których stwierdzono obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko – należy przedłożyć decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wraz z uzgodnieniem warunków realizacji przedsięwzięcia wydanym przez właściwego Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, właściwą terenowo jednostkę PGW Wody Polskie oraz opinią właściwego organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej - jeśli została wydana.
7. Nie dopuszcza się dzielenia przedsięwzięć realizowanych w ramach projektu, prowadzącego do uniknięcia obowiązku uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Należy wskazać, że w świetle artykułu 3 ustęp 1 punkt 13 UOOŚ:

„przedsięwzięcia powiązane technologicznie kwalifikuje się jako jedno przedsięwzięcie, także jeżeli są one realizowane przez różne podmioty”. Z kolei zgodnie z artykułem 63 ustęp 1 UOOŚ obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko stwierdza, w drodze postanowienia, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, z uwzględnieniem powiązań z innymi i charakterystykę przedsięwzięcia, z uwzględnieniem powiązań z innymi przedsięwzięciami, w szczególności kumulowania się oddziaływań przedsięwzięć znajdujących się na obszarze, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie. Z uwagi na powyższe, wymagane jest przedłożenie jednej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć powiązanych technologicznie, w tym w miarę możliwości z uwzględnieniem powiązań z innymi przedsięwzięciami realizowanymi na tym samym obszarze. Zwraca się też uwagę, że zgodnie z artykułem 72 UOOŚ wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach musi nastąpić przed uzyskaniem przez Wnioskodawcę/Beneficjenta między innymi decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz decyzji o pozwoleniu na budowę.

8. Prawdliwość przeprowadzonego postępowania dotyczącego ochrony środowiska oraz prawidłowość procesu inwestycyjnego jest weryfikowana w ramach kryterium numer 21 „Zgodność projektu z prawem dotyczącym ochrony środowiska oraz prawidłowość procesu inwestycyjnego”. Pod tym pojęciem należy rozumieć ważność i prawidłową kolejność uzyskanych postanowień, uzgodnień, opinii i decyzji, wydawanych przez właściwe organy zgodnie z przepisami prawa polskiego oraz unijnego. W kwestii interpretacji przepisów IZ FEW 2021+ posługuje się wyrokami sądów administracyjnych zgodnych z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, jak i z samym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

VII. Zamówienia publiczne

1. Wnioskodawca/Beneficjent udziela zamówień w ramach projektu odpowiednio, zgodnie z ustawą PZP lub zasadą konkurencyjności określoną w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności, w wersji obowiązującej w dniu wszczęcia postępowania.
2. Wnioskodawca/Beneficjent jest zobowiązany do udzielania zamówień publicznych w ramach projektu zgodnie z:
 - a) ustawą PZP – dla Wnioskodawców/Beneficjentów zobligowanych do jej stosowania,
 - b) zasadą konkurencyjności dla Wnioskodawców/Beneficjentów:
 - niezobligowanych do stosowania ustawy PZP, w przypadku zamówień publicznych przekraczających wartość 50 000 PLN netto, to jest bez podatku od towarów i usług,
 - zobligowanych do stosowania ustawy PZP, w przypadku zamówień publicznych o wartości przekraczającej 50 000 PLN netto a niższej od kwot, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy PZP.
3. Do oceny prawidłowości wydatków rozliczanych za pomocą uproszczonych metod, nie stosuje się procedur wyboru wykonawcy wynikających z Wytycznych dotyczących kwalifikowalności oraz ustawy PZP.

Rozliczanie projektu za pomocą metod uproszczonych nie zwalnia podmiotów będących zamawiającymi w rozumieniu ustawy PZP z obowiązku jej stosowania.

Wydatki rozliczane za pomocą uproszczonych metod nie podlegają kontroli przez IZ FEW 2021+ w zakresie zastosowanych procedur wyboru wykonawcy, w szczególności zgodności z ustawą PZP, do stosowania której Wnioskodawca/Beneficjent jest zobligowany.

4. W przypadku zamówień realizowanych zgodnie z zasadą konkurencyjności, wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia realizowanego w ramach projektu polega na upublicznieniu przez Wnioskodawcę/Beneficjenta zapytania ofertowego w Bazie Konkurencyjności, o której mowa w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności.

Komunikacja w postępowaniu o udzielenie zamówienia, w tym ogłoszenie zapytania ofertowego, składanie ofert, wymiana informacji między zamawiającym a wykonawcą oraz przekazywanie dokumentów i oświadczeń odbywa się pisemnie za pomocą Bazy Konkurencyjności.

W przypadku zawieszenia działania Bazy Konkurencyjności, Wnioskodawca/Beneficjent zobowiązany jest udokumentować ten fakt oraz postępować zgodnie z regułami wynikającymi z Wytycznych dotyczących kwalifikowalności.

5. Zgodnie z ustawą PZP oraz Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności, Wnioskodawca/Beneficjent w ramach realizowanych zamówień zobowiązany jest do stosowania aspektów środowiskowych, społecznych (o ile w projekcie występują) w celu między innymi realizacji strategii na rzecz inteligentnego, zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu.

Informacja dotycząca aspektów społecznych lub środowiskowych, w tym sposobu ich ujmowania w realizowanych zamówieniach, została ujęta w Pakiecie dobrych praktyk w zakresie stosowania zrównoważonych kryteriów oceny ofert w ramach zamówień publicznych, opracowanym przez Urząd Zamówień Publicznych i dostępnym pod adresem: <https://www.gov.pl/web/uzp/pakiet-dobrych-praktyk-w-zakresie-spoecznych-i-srodowiskowych-kryteriow-oceny-ofert>.

Wymogi dotyczące aspektów społecznych lub środowiskowych dotyczą zamówień na każdym etapie realizacji projektu, w tym również zamówień udzielanych przed podpisaniem umowy.

6. Wnioskodawca/Beneficjent w przypadku zamówień realizowanych zgodnie z zasadą konkurencyjności zobligowany jest do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców, a także do działania w sposób przejrzysty i proporcjonalny.

Szacowanie wartości powinno być dokumentowane w sposób zapewniający właściwą ścieżkę audytu. Zabronione jest zaniżanie wartości szacunkowej zamówienia lub jego podział skutkujący zaniżeniem jego wartości szacunkowej, przy czym ustalając wartość zamówienia należy wziąć pod uwagę konieczność łącznego spełnienia następujących przesłanek:

- a) usługi, dostawy oraz roboty budowlane są tożsame rodzajowo lub funkcjonalnie (tożsamość przedmiotowa), przy czym tożsamość rodzajowa dostaw obejmuje dostawy podobne,
- b) możliwe jest udzielenie zamówienia w tym samym czasie (tożsamość czasowa)
- c) możliwe jest wykonanie zamówienia przez jednego wykonawcę (tożsamość podmiotowa).

Tożsamości należy rozumieć zgodnie z wykładnią przepisów ustawy PZP dotyczących szacowania wartości zamówienia.

7. Opis przedmiotu zamówienia nie powinien odnosić się do określonego wyrobu lub źródła lub znaków towarowych, patentów, rodzajów lub specyficznego

pochodzenia, chyba że takie odniesienie jest uzasadnione przedmiotem zamówienia i został określony zakres równoważności (wskazanie we wniosku lub załącznikach odniesień do wyrobu, źródła, znaków towarowych, nie upoważnia Beneficjenta do ich stosowania w opisie przedmiotu zamówienia bez podania zakresu równoważności). Opisując przedmiot zamówienia przez odniesienie do norm, ocen technicznych, specyfikacji technicznych i systemów referencji technicznych, zamawiający jest obowiązany wskazać, że dopuszcza rozwiązania równoważne opisywanym, a odniesieniu takiemu towarzyszą wyrazy lub „równoważne”.

Użycie w dokumentacji aplikacyjnej znaków czy określeń wskazujących na pochodzenie produktu, nie zwalnia z dochowania zasad udzielania zamówień, o których mowa wyżej.

8. Wnioskodawca/Beneficjent zobowiązuje się do nieudzielania zamówień podmiotom, którym udzielenie zamówienia mogłoby spowodować wystąpienie konfliktu interesów, w szczególności podmiotom powiązanym z Wnioskodawcą/Beneficjentem w sposób osobowy lub kapitałowy. Szczegółowe zasady w tym zakresie regulują Wytyczne dotyczące kwalifikowalności.
9. W przypadku stwierdzenia naruszenia przez Wnioskodawcę/Beneficjenta zasad udzielania zamówień, IZ FEW 2021+ nakłada korektę finansową, zgodnie z Rozporządzeniem ogólnym.

VIII. Zasady wypłaty dofinansowania i rozliczania projektów

1. Wsparcie w ramach naboru udzielane jest w formie pomocy bezzwrotnej.
2. Dofinansowanie może być przekazane w formie zaliczki przed poniesieniem wydatków na realizację projektu lub jako refundacja poniesionych wydatków kwalifikowalnych.
3. Beneficjent, realizując projekt, zobowiązuje się do pokrycia wszystkich (w tym niekwalifikowalnych) wydatków związanych z jego realizacją zgodnie z zasadą refundacji wydatków faktycznie poniesionych. Należy również wziąć pod uwagę możliwość zakwestionowania przez IZ FEW 2021+ kwalifikowalności poniesionych wydatków lub dowodów przedstawionych celem ich rozliczenia, co może wpłynąć na obniżenie wysokości dofinansowania lub może być powodem rozwiązania umowy.
4. Beneficjent zobowiązany jest prowadzić wyodrębnioną ewidencję księgową dla potrzeb projektu (nie dotyczy kosztów pośrednich).
5. Projekty rozliczane będą w oparciu o wydatki rzeczywiście poniesione (nie dotyczy kosztów pośrednich).
6. Szczegółowe informacje na temat zasad wypłaty dofinansowania, w tym w formie zaliczki, oraz rozliczania projektu zawiera wzór umowy stanowiący załącznik do Regulaminu.
7. Inne dodatkowe środki publiczne pozyskane na realizację projektu, które zostaną zaangażowane w jego realizację mogą zmniejszyć poziom dofinansowania projektu w ramach naboru.
8. Przykładami pomocy publicznej udzielonej w odniesieniu do wydatków związanych z projektem są niektóre rodzaje kredytów preferencyjnych, stanowiące zabezpieczenia kredytów/pożyczek gwarancje de minimis BGK, zwolnienie z podatku od nieruchomości czy, stanowiąca pomoc de minimis, jednorazowa amortyzacja, o której mowa w Ustawie z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych i Ustawie z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych.

IX. Postanowienia końcowe

1. Zgodnie z artykułem 19a ustęp 5-7 Ustawy RLKS:
 - LGD może zmienić Regulamin naboru wniosków o wsparcie,
 - zmiana Regulaminu, z wyjątkiem zmiany dotyczącej zwiększenia kwoty przeznaczonej na udzielenie wsparcia na wdrażanie LSR na operacje w ramach danego naboru wniosków o wsparcie, jest dopuszczalna wyłącznie w sytuacji, w której w ramach danego naboru wniosków o wsparcie nie złożono jeszcze wniosku o wsparcie. Zmiana ta wymaga uzgodnienia z ZWW i skutkuje wydłużeniem terminu składania wniosków o wsparcie o czas niezbędny do przygotowania i złożenia wniosku o wsparcie. Niniejsze postanowienie nie ma zastosowania jeżeli konieczność dokonania zmiany Regulaminu naboru wniosków wynika z odrębnych przepisów lub ze zmiany warunków określonych w przepisach regulujących zasady wsparcia z udziałem poszczególnych EFSI lub na podstawie tych przepisów.
2. W przypadku zmiany Regulaminu, LGD udostępnia na swojej stronie internetowej zmieniony Regulamin naboru wniosków wraz z uzasadnieniem oraz wskazuje termin, od którego są stosowane, przez aktualizację ogłoszenia o naborze wniosków o wsparcie.
3. LGD unieważnia nabór wniosków o wsparcie, po akceptacji przez ZWW, jeżeli:
 - w terminie składania wniosków o wsparcie nie złożono wniosku o wsparcie lub
 - wystąpiła istotna zmiana okoliczności powodująca, że wybór operacji nie leży w interesie publicznym, czego nie można było wcześniej przewidzieć, lub
 - postępowanie jest obciążone niemożliwą do usunięcia wadą prawną.
4. LGD podaje do publicznej wiadomości informację o unieważnieniu naboru wniosków o wsparcie. Informacja ta nie stanowi podstawy wniesienia protestu, o którym mowa w art. 22 ust. 1 ustawy RLKS.
5. W przypadku unieważnienia naboru wniosków o wsparcie, którego dotyczy wniosek o wsparcie złożony w ramach tego naboru, nie przysługuje.
6. Dostęp do informacji przedstawianych przez Wnioskodawców mogą uzyskać podmioty dokonujące ewaluacji programów, pod warunkiem, że zapewnią ich poufność oraz będą chronić te informacje, które stanowią tajemnice prawnie chronione.

7. Po podpisaniu umowy, na pisemny wniosek Beneficjenta, termin rozpoczęcia/ zakończenia realizacji projektu może ulec zmianie po uzyskaniu pisemnej zgody ZWW (w uzasadnionych przypadkach).
8. IZ FEW 2021+, zgodnie z artykułem 74 ustęp 1 litera c) Rozporządzenia ogólnego, wykonując zadania związane z wdrażaniem i zarządzaniem FEW 2021+ dysponuje skutecznymi i proporcjonalnymi środkami i procedurami zwalczania nadużyć finansowych, uwzględniającymi stwierdzone ryzyka.
9. Wnioski złożone w ramach naboru nie mogą pozostawać w sprzeczności z zapisami SZOP oraz LSR. W sprawach nieuregulowanych zapisami niniejszego Regulaminu mają zastosowanie zapisy UP, FEW 2021+, SZOP, Wytycznych oraz odpowiednich przepisów prawa wspólnotowego i krajowego.
10. IZ FEW 2021+ powołuje spośród swoich pracowników Rzecznika Funduszy Europejskich. Rzecznik realizuje w szczególności zadania, o których mowa w artykule 14 ustęp 3 Ustawy wdrożeniowej.

X. Załączniki

Załącznik 1 – Szczegółowe wymagania dla poszczególnych obszarów wsparcia

Załącznik 2 – Kryteria oceny projektu

Załącznik 3 – Procedura oceny przeprowadzanej przez LGD

Załącznik 4 – Warunki ostatecznej weryfikacji kwalifikowalności wniosków o wsparcie na wdrażanie LSR

Załącznik 5 – Wzór wniosku o dofinansowanie projektu wraz z Instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu

Załącznik 6 – Wzór umowy o dofinansowanie projektu